

2007. 4p

Montreālas Latviešu Biedrības

ZINOTĀJS

ISSN 0227 - 2423

1998. GADA APRĪLIS

MONTREALA, KVEBEKĀ

50. GADA GĀJUMS

NR. 4. (589.)

HH

Pamazām paaudžu pārmaiņa ienāk mūsu mazajā Latvijā Montrealā. Ja ilgu laiku tas nenotika, to varam uzskatīt par ipatnēju situāciju, kuŗā sabiedriskos pienākumus uzticējām vienām un tām pašām personām no viena gada uz otru. Tā bija izdevīgi, tā bija labi. Darbu darija tie, kas to vēlējās, kas to prata un viss šķita vislabākā kārtībā. Tad situācija strauji mainījās. Daudzi līdzšinējie darba darītāji aizgāja viņšaulē, citi vienkārši pagura, citi devās pelnītā atpūtā. Pienākumu un darba posteņi tomēr palika. Tie bija jāaizpilda ar jauniem spēkiem neatkarīgi no kuŗas paaudzes tie nāktu. Tās vienības, kas šo atvietošanu nespēja paveikt, pēkšņi vairs nav darbīgas un pazudušas no sabiedriskās skatuves, vai arī pilnīgi pārveidojušās. Un tā, ja salīdzinām mūsu sabiedriskās dzīves vadības ar tām, kas "valdija", teiksim pirms pieciem gadiem, redzam, ka šie ir ne tikai jaunas sejas, jauni darītāji, bet arī citādākas pieejas, jo pamatpiederze šiem cilvēkiem ir citāda, viņu pieeja un izpratne ir citāda. Un turklāt šodienas apstākļi ir citādi. Mēs jau zinājām, ka tā būs, bet negribējām to pieņemt, kamēr vien varējām iztikt tā, kā līdz šim. Lai sabiedriskās vienības pastāvētu, it sevišķi svešā vidē, kuŗai maza rūpe par latvisko, šim pārmaiņām vajadzēja nākt daudz agrāk. Tagad tās izjūtam dažādos veidos.

Mums ir ne tikai dažādas sabiedriskās vienības, bet arī ipašumi, kas prasa nemītu apsaimniekošanu, pārveidošanu, kopšanu un veidošanu. Neparedzēti un laikus nepaveikti darbi pēkšņi parāda šo sabiedrisko sāpi. Lai šie ipašumi turpinātu būt kārtībā, vajadzīgi labojumi, vajadzīga saimniecība, kas prasa jaunus līdzekļus. Esam pārāk pieraduši pie līdzšinējā devuma. Dot vairāk ir grūti, jo mūs satrauc tas - kāpēc? Un sarūkusi ir mūsu agrāko lielo līdzekļu devēju saime. Tās vietā jāveido jauna, bet tas nenākas viegli. Notiek dažādas ideoloģiskas cīņas. Daži prasa līdzšinējās darbības ierobežošanu. Citi vēlas uz vietas mainīt līdz šim pastāvējušās sabiedriskās normas, neiepaizīstoties ar to noteikumiem un pamatiem. Mēs gribam - mēs mainīsim! Diemžēl, demokrātija, uz ko dažkārt atsaucamies, nav chaoss. Tai ir sava kārtība. Pati galvenā ir tā, ka tā pietuŗas pie savas kārtības, ko nevar grozīt acumirkli bez dziļāka iztirzājuma un vairākuma piekrišanas. Tādēļ pastāv noteikti likumi, kā šīs organizatoriskās pārmaiņas var izvest dzīvē. Lai gan jaunajiem darba darītājiem tas parasti ir skaidrs, ne vienmēr tas tā ir tiem, kas pēkšņi vēlas pieteikt savu sabiedrisko ideoloģiju un prasa tās tūlītēju pieņemšanu. Piemēri: kāpēc mūsu draudzei ir jāstāvē Latvijas ev.-lut. baznīcā ārzemēs un vietējā kanadiešu sinodē? Mums nevienu citu nevajaga, kā mūs pašus! Deleģāts uz DV deleģātu sanāksmi nav jāsūta, jo zemes valde mums neko nedod, par ceļa naudai izdotiem līdzekļiem mēs varam nopirkt un nosūtīt palīdzībai tēvzemē tik un tik daudz pāŗu kurpju! - Draudzes un DV vienības Montrealā tomēr ir plašāko globālo vienību neatņemama sastāvdaļa. Ja tā, tām aktīvi jādarbojas paredzētajā veidā un tās nevar atteikties no pienākuma, ko tās uzņēmušās un pildījušās savu globālo vienību ietvaros pēdējo 50 gadu laikā bez nopietnas situācijas izvērtēšanas un pārmaiņu ieviešanas noteikumu robežās. Ar šiem noteikumiem ir jāiepazīstas katras sabiedriskās vienības darbiniekam. Te nevar valdīt iegribas, patvaļa. Un šos noteikumus nevar grozīt no malas!

Tā nu rodas jautājums: kādu veidosim mūsu tālākās pastāvēšanas projektu? - Šķiet, vairs nav šaubu, ka tādām būtu jābūt. Cik ilgi būs jāpastāv un cik ilgi pastāvēs mūsu sabiedriskās vienības? Netrūkst to, kas vienkārši pasaka - dažus gadus un tad būs cauri! Citi - neprasiē no manis vairāk naudas un nesalīdziniet mūsu devumu ar citu līdzīgu sabiedrību devumiem! Ja to darīsiet, meklēšu citus ūdeņus, vai vienkārši stāvēšu malā. Tomēr - sabiedriskai

vienībai, tāpat kā fiziskai ēkai, jāuztur tās jumts, sienas un viss, kas ap šīm lietām saistās. Citādi tā nepastāvēs. Galvenais - vajadzīgi cilvēki, kas tic lietai un ir gatavi tai strādāt, vajadzīgi projekti nākamajiem gadiem, tuvākā un tālākā nākotnē. Sabiedriskās dzīves kritiķiem atbilde ir vienkārša - mūsu šodienas un nākotnes projekts ir palīdzība Latvijai! Cildeni, bet kā to īstenošim, ja mums pašiem vairs nebūs savu sabiedrisko vienību, kas to kārtos?

Tādēļ, kaut gan to līdz šim esam reti darijuši, sāksim plānot mūsu sabiedriskās celtnes nākotni. Nopietni un ar izpratni. Tas nenāksies viegli, bet reizē tas ir neatliekams darbs, pie kuŗa ir jāķeŗas tūlīt. Un šī jautājuma risināšanā būtu jāpiedalās iespējami daudziem mūsu sabiedrības locekļiem no itin visām paaudzēm. Pašas tās lietas nekritis. Un ja kritis, tad tās risināsies pavisam citādi, kā mēs to būsim iedomājušies. Un tas varētu mūsu sabiedrību jūtami ietekmēt un pat pārgrozīt līdz nepazīšanai. Malā stāvēšana varētu būt lielākais nodrošinājums tam, ka tas tā notiks.

Tādēļ mēģināsim atbildēt jautājumus - cik ilgi pastāvēs mūsu draudzes un sabiedriskās vienības; kā tās uzturēs, kopēju atbildi atraduši? Šis ir nopietns un plašs darba lauks. Ļoti nepieciešams, kas prasa katru sabiedrības locekļa iesaistīšanos. Un tas jādara nopietni un apzinīgi, ievērojot katras vienības uzbūves struktūras. Pirms noārdām, mums ir jāzina, ko liksim vietā, lai mūsu līdzšinējā un nākamības pastāvēšana būtu nodrošināta uz stipriem un noteiktiem pamatiem.

Pārmaiņas ir šodienas pasaules neatņemama daļa. Mēs ar tām esam tā apraduši, ka jābūt sensacionālai ziņai, lai tai mēs pievērstu savu uzmanību. Šādu ziņu aizvadītajā mēnesī nav trūcis. Pasauli arvien vēl ietekmē neparasti klimatiskie apstākļi. Krievijā Jeļcins atlaidis visu ministru kabinetu. Bila Klintona problēmas ir karsts pāŗrunu temats ik katrā mājā, itin visos masu mēdijos. Nupat, Āfrikā, viņš pat nonāca pusmiljona puŗa valgos. Latvijā cilvēktiesību jautājums atkal aizdedzies par jaunu. Kvebekā no amata atteicās liberāļu partijas vadītājs Daniels Džonsons. Uz šo posteni tagad kandidēs līdzšinējais Kanadas konservatīvo partijas galva Ž. Šarē. Bagātākajā pasaules lielvalstī - ASV - 1997. gadā 21 miljons iedzīvotāju meklēja palīdzību iztikai 185 dažādu pāŗtikas banku tīklā un tiem palīdzību sniedza 12,000 dažādas palīdzības organizācijas. 38% no tiem bija bērni zem 18 gadiem. 28% bija jāizvēlas starp ēšanu, medicīnisko aprūpi. 37% atlika medicīnisko palīdzību tās izmaksas dēļ. Šī aina ir līdzīga Kanādā, kas arī pieder 7 industriālajām pasaules valstīm, kas nosaka patreizējo sadzīves iekārtu virs zemes lodes...

Un beidzot - **vēlēšanas**. Mūs dažkārt šī demokrātiskā izdarība satrauc, jo politiskās varas jautājumi ir viskarstākie jeb kuŗās pāŗrunās. Te nu būtu jāatzīmē tikko notikušās vēlēšanas Indijā, kur balsis nodeva 330 miljoni iedzīvotāji. Tajās 251 sēdekļus parlamentā ieguva Hindū nacionālistu partija, 167 - Kongresa partija, 97 - Apvienotā fronte, kuŗā apvienotas 13 reģionālās un kreisā spārna partijas, un vēl 38 citas politiskās partijas; 28 vietas iegūs citas mazākas partijas un atsevišķi neatkarīgie kandidāti. Varens maisījums. Valdības sastādīšana uzticēta Hindū partijai, kas vairākuma nodrošināšanai tirgosies ar pāŗējām. Kāds būs šī demokrātiskā procesa risinājums turpmākos gados Indijā, grūti pārskatāma lieta, bet dzīve tur turpināsies un nesis savus augļus, vienalga, kādi tie arī nebūs. Šajā sakarībā varam jautāt, kāda izskatīsies Latvijas 7. Saeima, kuŗas vēlēšanas notiks oktobrī un kuŗās kandidēs daudz un dažādu politisko partiju kandidāti? Pirms vēlēšanām mums vēl būs jāiepazīstās. □

MONTREALAS LATVIEŠU (PALĪDZĪBAS) BIEDRĪBAS -

MONTREALAS LATVIEŠU SABIEDRĪBAS

50 GADI

SĀKUMI

(Turpinājums)

Iepriekšējā MLB Ziņotāja numurā publicējam pirmā MLPB pastāvēšanas gada valdes sēžu protokolus. Saņemtās atsauksmes liecina, ka šie dokumenti lasītājiem devuši dziļāku ieskatu un izpratni par mūsu sabiedrības sākumiem, tādēļ turpinām turpmāko protokolu un dažu pilnsapulču publikāciju. Atsevišķā rakstā sniedzam K. Dekšņa atskatu par otru mūsu neatkarīgo vienību sākuma laikā - Montrealas latviešu katoļu draudzi. Gaidām tā laika aculieciniekus iesniegt savas atmiņas un vēlāk izveidojušās organizācijas savu gaitu vēsturiskās apceres.

VALDES SĒŽU PROTOKOLI

(Turpinājums)

Paplašināta valdes sēde 1949. g. 13. janv., plkst. 20:30, St. Catherine ielā No 1501.

Dienas kārtība:

1. Sekciju dibināšana
2. MLPB telpu jautājums
3. Ikvilda ziņojums par K.L.N.A. kongresu Toronto.

Lazdiņš apsveic KLNA priekš. Dobeli MLPB valdes sēdē un lūdz viņu sniegt pārskatu par KLNA.

L. ziņo, ka iepriekšējā valdes sēdē Latviešu Draudzes organizēšana uzticēta Drupalim, bet koņa organizēšana Grantam. Sarunā ar Irmu Graudiņu un Klinklavu panākta principiāla vienošanās par Drāmatiskās kopas dibināšanu. Attiecībā uz Dāmu komitejas dibināšanu, valde pieņem Krauja priekšlikumu: sasaukt dāmu komitejas dibināšanas sanāksmi. Atkarībā no telpu jautājuma nokārtošanas, sapulce sasaukama š. g. 20. janv. vai 3. februārī. Kā valdes pārstāvjus ievēl Caunīti un Ikvildu.

MLPB telpu jautājumu uztic nokārtot Lazdiņam.

Valde nolemj š. g. 27. janv. sarīkot masku balli. Šam nolūkam Ceriņš ziedos balvu pasniegšanai labākai maskai. Rīcības komitejā ievēl: Gobas jkdzi, Gabriņš kdzi, Rangī, Krauli un Ceriņu.

Ikvilds ziņo par KLNA kongresu Toronto: Lazdiņa slimības dēļ, MLPB Toronto pārstāv tikai Ikvilds. Kongresā pieņemts lēmums, ka KLNA priekšsēdi ievēl visi Kanadas latviešu biedrību biedri, bet valdi ievēl kongresa delegāti. Par pagaidu KLNA priekšsēdi ievēlēts Dobelis, bet vispārējās vēlēšanas priekšn. amatam notiks no 12. līdz 20. februārim, 1949. g. Kandidāti: 1) M. Vētra, 2) Dobelis. Vēlēšanas notiks katrā latviešu organizācijā (biedrībā), pēc kam rezultātus nodos vēlēšanas komisijai.

Valdē ievēlēti pieci pārstāvji uz 1 gadu: Dobelis, Breņķis, Ikvilds, Kalniņš, Žigurs, Kandidātos: Bērziņš.

KLNA atvērusi Can. Bank of Commerce kontu 285 Terminal E, Toronto 1. KLNA kontā jāiemaksā katrai latviešu biedrībai 1 dol (50 centi līdz 1. februārim, bet pārējais līdz 1. jūl. 1949. g.).

Sēdi slēdz 22:50. Sēdi vada: **K. Lazdiņš**. Protokolē: **A. Bērziņš, A. Range., I. Drupals, A. Caunītis, M. Ikvilds**.

MLPB valdes sēde 1949. g. 30. janv., St. Catherine ielā 1501.

Lazdiņš ziņo, ka telpas š. g. 3. janvāra sanāksmei atāstas Victoria Hall, 4626 Sherbrooke St. W. par atlīdzību \$ 20., bet ar bezalkoholisku dzērienu lietošanu \$ 25.- (Protokolista kļūme - domāts 3. februāris, kā to pierāda sanāksmes protokols, kas datēts 3. februārī. Red.).

Nolemj š. g. 3. janvārī (Kļūme, skat. augstāk. Red.) sasaukt sekciju - Dāmu komitejas un koņa dibināšanas sanāksmi, irējot šim nolūkam Victoria Hall zāli par \$ 25.-. L. Ziņo, ka iebraukušas 3 latv. drēbnieku ģimenes, kuņām jā-sagādā dzīvokļi.

Krieķis iesaka pārbaudīt iespēju iebraucēju mantas pārvest no stacijas uz dzīves vietu uz Darba pārvaldes rēķina.

Drupals nāk ar priekšlikumu ievest MLPB biedriem biedru kartes. Valde šo priekšlikumu pieņem un uzdod viņam to sagatavošanu.

Krieķis ziņo, ka no biedrības kases grāmatas aizdevumi izrakstīti kā izdevumi. Valde šādu rīcību akceptē un uzdod Krieķim vest tālāk jau iesāktu papildsarakstu par izsniegtiem aizdevumiem.

Valde nolemj uzdot sekretāram turpmāk paziņot raktiski visiem biedriem par sanāksmēm.

Valde nolemj uzdot mantzinim vest inventāra sarakstu.

Drupals iesniedz valdes locekļu pienākumu sarakstu, kuņu valde pieņem.

Ikvilds ziņo, ka ar Ungāru kluba valdi ievadītas sarunas par telpu nomāšanu MLPB'ai. Atbilde vēl nav saņemta.

Ikvilds ierosina CLNA, aprādot apstākļus, griezties pie Kanadas valdības atļaut ieceļot mūsu bijušiem karaviņiem un veselām tautas grupām.

Valde nolemj šos jautājumus uzdot kārtot draudzei. Dievkalpojumu dažādu apstākļu dēļ nolemj atlikt uz vēlāku laiku, t. i., līdz draudzes nodibināšanai.

PS.: Valdes loc. pienākumi (Drupala ierosinājums):

1. Valdes priekšsēdētājs:

- a) vispārējā biedrības vadība,
- b) valdes sēžu sasaukšana un vadišana,
- c) biedrības reprezentēšana uz āru,
- d) atsevišķu sekciju darbības koordinēšana,
- e) biedrības pārstāvēšana pie KLNA,
- f) kārtot emigrācijas jautājumus,
- g) akceptēt izmaksas no biedrības kases.

2. Valdes priekšsēža vietnieks:

a) izpildīt 1. pantā minētos pienākumus priekšsēdētāja prombūtnes un citos gad.,

b) pārzināt biedrības saimniecību, sastādīt budžetu, sekot tā izpildīšanai, pārskatu sastādīšana. Pārraudzīt kasesiņa un mantziņa darbu.

3. Sekretārs:

- a) vest protokolu grāmatu,
- b) izpildīt visu biedrības sarakstīšanos un parakstīt iz-ejošos rakstus kopā ar valdes priekšsēdētāju,
- c) vest biedru sarakstu (kartoteku),
- d) izziņot savlaicīgi pilnsapulces un valdes sēdes.

5. Kasieris:

- a) Pārzin biedrības kasi,
- b) izdara visas naudas izmaksas,
- c) saņem pret kvitīm visas naudas iemaksas,
- d) ved kases grāmatu un biedr. pārādnieku sarakstu,
- e) rūpēties par parādu iekasēšanu.

5. Mantzinis:

- a) iegādā un uzglabā biedrības mantas,
- b) rūpējas par biedrības telpu apsaimniekošanu un kārtību,
- c) rūpējas par telpu sagādi sarīkojumiem un to iekārtošanu.

6. Izglītības un sabiedrisko lietu pārzinis (valde izvēl Cauniti):

- a) organizē un pārzin dažādu izglītības un mākslas sekciju darbību,
- b) rūpējas par dažādu sarīkojumu organizēšanu un vadīšanu,
- c) organizē priekšlasījumus, lekcijas utt.,
- d) uztur sakarus un saskaņo darbību ar draudzes un dāmu komitejas vadību,
- e) uzturēt sakarus ar draudzīgām organizācijām,
- f) bibliotēkas oorganizēšana un pārzināšana.

Sēdi vada: **K. Lazdiņš**

Protokolē: **A. Bērziņš, A. Caunitis, I. Drupals, A. Range, M. Ikvilds.**

MLPB paplašināta valdes sēde 1949. g. 10. februāri, 1501 St. Catherine str. West.

Dienas kārtība:

1. KLNA priekšsēža vēlēšanas jautājums.

Ikvilds ziņo, ka stāvoklis nonācis tik tālu, ka jāizšķiras par KNLA likvidēšanu, vai arī darba turpināšanu. Par to šini vakarā jāizšķiras MLPB valdei. No nolasītās Vētras vēstules (apkārtraksta) izriet, ka viņš uzskata LRA un KLNA apvienošanu par maz iespējamu.

Krauļa priekšlikums ir vēlēšanas atlikt, bet Drupals domā, ka šādai rīcībai nebūtu pamata, jo vēlēšanu priekšdarbi jau veikti.

Valde uzdod Ikvildam, kā KLNA valdes loceklim, ierosināt sasaukt pirms vēlēšanām KLNA valdes sēdi, kurā noskaidrot, vai Vētra var uzstādīt kā kandidātu prezidenta amatam, jo

a) Vētra savā š. g. 29. janv. vēstulē, adresētu KLNA, deklarē, ka viņš nepārstāv LRA, jo tā vēl nav nodibināta,

b) par KLNA prezidenta kandidātu var uzstādīt tikai KLNA sastāvošas biedrības biedri.

Valde nolemj, ka KLNA fonda lietā arī turpmāk jāpieņemas pie jau pieņemtajiem lēmumiem.

Sēdi slēdz 11:00 p. m.

Sēdi vada: **K. Lazdiņš**, Protokolē: **A. Bērziņš, A. Range, I. Drupals, A. Caunitis.**

Montrealas latviešu biedrības paplašināta valdes sēde 1949. g. 3. fev., pl. 20:00, Victoria Hall.

Darba kārtība:

- 1) Dāmi komitejas vēlēšanas,
- 2) Pašpalīdzības fonda dibināšana,
- 3) Montrealas latv. Luterāņu dr. padomes vēlēšanas,
- 4) Drāmatiskās sekcijas vēlēšanas,
- 5) KLNA prezidenta vēlēšanu komisijas vēlēšanas,
- 6) Koņa organizēšana.

Sapulce nolemj balsot atklāti.

Dāmu komitejā ievēl: Lazīņa kundzi, Bēlija kundzi, Gobas j-kundzi, Janītēna kdzi un Dzelzkaleja j-kundzi. Kandidātēs paliek: Kalēja kundze, Lejiņas j-kundze.

Pašpalīdzības fondā ievēl: Drupals, Caunitis, Lazdiņš, Ikvilds, Klinklāvs. Kandidātos paliek Grants un Range.

Montrealas latv.Luterāņu dr. padomē ievēl: Prof. Tau-riņu, Drupalu, Kalēja kdzi, Mazuti un Stadiņu. Kandidātos paliek: Asaris un Šulcs.

Drāmatiskā kopā ievēl: Klinklāvu, Graudiņas kundzi, Caunitis kundzi, Grantu un Valdovska kundzi. Kandidātos paliek: Helmsings un Ozoliņa Biruta.

Nolemj dibināt kori pie Latviešu Palīdzības komitejas Montrealā. Par dirigentu lūdz Granta kungu, kurš piedāvājumu pieņem.

KLNA prezidenta vēlēšanu komisijas locekļi: Caunitis, Mazutis, Šulcs, Asaris (kand.), Pakalniņš (kand.).

Sēdi vada: **K. Lazdiņš**. Protokolē - **A. Caunitis, A. Range, I. Drupals, M. Ikvilds.**

Montrealas Latviešu palīdzības b-bas valdes sēde 1949. g. 18. februāri, plkst. 9:00 p. m., St. Catherine str. 1501.

Dienas kārtība:

1. Biedrības finansiālais stāvoklis,
2. Dažādi jautājumi.

No CLNA saņemts uzaicinājums nokārtot biedru naudas maksājumu CLNA 1 dol. (no biedra) apmērā, pie kam 50% jāsamaksā tūlīt, bet 50% vēlāk.

Lai rastu MLPB ieņēmumus, valde nolemj, ka turpmāk no katra sarīkojuma, kas tiek rīkots ārpus biedrības vai tās sekcijām, biedrībai par labu iekasējami 50% no tīra atlikuma. Atsevišķos gadījumos, kas saistīti ar vērtīgiem mākslinieku koncertiem, vai tamlīdzīgi, valdei ir tiesības šo likmi grozīt.

Kalpaka piemiņas laicīgo aktu nolemj noturēt š. g. 6. martā, Vācu lut. baznīcas sanāksmju zālē.

Uz Drupala ieteikumu, valde nolemj turpmāk izsūtīt Montrealā dzīvojošiem latviešiem regulārus apkārtrakstus, kurus biedrības biedrus un pārējos latviešus informētu par valdes lēmumiem un sarīkojumiem. Par šā uzdevuma veikšanu atbildīgs b-bas sekretārs, kuram tiesības pieaicināt darba veikšanai palīgus.

Drupals ierosina sarīkot mantu loteriju. Šā priekšlikuma priekšdarbu izstrādāšanu uztic H, Drupalim..

Sēdi slēdz 11:00 p. m.

Sēdi vada: **K. Lazdiņš**, protokolē **A. Bērziņš, I. Drupals, M. Ikvilds, A. Kriekis, A. Caunitis.**

MLPB paplašināta valdes sēde 1949. g. 3. martā, plkst. 20:15, St. Catherine 1501.

Dienas kārtība:

1. Masku balle - norēķins,
- 2) Dāmu komitejas sarīkojums (26. II 49.),
3. Kalpaka atceres diena,
4. 12. apr. koncerts,
5. Dažādi jautājumi.

1. Rīcības komiteja ziņo, ka š. g. 29. janv. notikusē masku balle atlikuma, kā arī zaudējumus, nav sagādājusi.

2. Dāmu komitejas pārstāve, Lazdiņa kundze, ziņo, ka š. g. 26. februāra sarīkojums devis tīru atlikumu \$ 128.79 (viens simts divdesmit astoņi dolāri 79/100). Valde izsaka Dāmu komitejai pateicību par veikto darbu.

3. Kalpaka atceres diena.

Māc. Gaudiņš ieradīsies Montrealā 4. apr. 1949.

Vakara mākslinieciskās daļas kārtošānu uztic Caunitim. Dievkalpojuma kolektes vākšanu uztic Asaris kgm un Kalēja kundzei. MLPB atvēl baznīcas dekorēšanai 10 (desmit) dol.

4. Koncertam telpas iespējams dabūt š. g. 12. apr. Victoria Hall, Montrealā, par 80 dol. Zālē 700 sēdvietu (koncertzāle). Šos apstākļus paziņot CLNA.

Dažādos jautājumos uzdod Grantam un Bērziņam noskaidrot apstākļus par biļetena izdošanu.

Valde pieņem lēmumu, ka turpmāk biedru naudu atļauts pret kvīti iekasēt katram valdes loceklim.

Valde izbīda komisiju Latviešu Kluba telpu sagādei. Komisijā ietilpst Range, Lazdiņš, Caunītis, Klinklavs, Kraulis, Ceriņš, Drupals.

Sēdi slēdz 23:00.

Sēdi vada: **K. Lazdiņš**, protokolē: **A. Bērziņš**, **A. Caunītis**, **A. Range**, **I. Drupals**, **A. Kriekis**, **M. Ikvilds**.

MLPB valdes sēde š. g. 17. martā, plkst. 21:00, St. Catherine 1501.

Dienas kārtība:

1. Nākošais sarikojums - koncerts.

Valde nolemj pagaidām ar no ārpuses aicinātiem māksliniekiem rīkotu koncertu atlikt. Koncertu - teātri valde nolemj sarīkot š. g. 28. vai 30. aprīlī, Valde izvēl 3 rīcības komitejas locekļus: Lazdiņu, Gobas jkdzi, Rangi.

Valde nolemj kārtējo sanāksmi sarīkot 31. martā. Nolemj turpmākās sanāksmēs MLPB biedriem ieejas maksu samazināt par 50% attiecībā pret nebiedriem.

Valde nolemj tuvākā laikā izdot MLPB biļetenu 2 reizes mēnesī. Par saturu atbild Klinklavs. Tehniskie darbinieki Grants un Bērziņš. Pirmo eksemplāru izsūtīt visiem Montrealas latviešiem par brīvu. Biļetenu nosauc: "**Montrealas Latviešu Palīdzības Biedrības ZIŅOTĀJS**".

Lazdiņš ziņo, ka telpu meklēšana LMPB klubam nav sekmējusies.

Sēdi vada: **K. Lazdiņš**. Protokolē: **A. Bērziņš**, **A. Caunītis**, **A. Range**, **M. Ikvilds**.

Montrealas latviešu palīdzības biedrības valdes sēde 1949. g. 24. martā. Piedalās: K. Lazdiņš, M. Ikvilds, A. Kriekis, A. Caunītis.

Darba kārtība:

1. Ziņojumi,

2. Dažādi jautājumi.

1. Valdes priekšsēdis ziņo, ka nopirkts duplikators biedrības vajadzībām. Cena \$ 180.- un \$ 7.20 takse. Iemaksāts \$ 57,20, atlikums jānomaksā 13 mēnešos, resp., \$ 10.- mēnesī. Pirkšanā piedalījušies: K. Lazdiņš un valdes loc. Bērziņš. Valde izdarīto pirkumu akceptē.

Tālāk valdes priekšsēdis ziņo, ka saņemtas no Latviešu Nacionālās komitejas Augsburgā 112 grāmatas kā dāvanas mūsu biedrībai. Valde nolemj nosūtīt pateicības rakstu dāvinātājiem.

2. Valde nolemj lūgt Indriķi Strēli par biedrības bibliotēkuru.

Sēdi vada: **K. Lazdiņš**, protokolē: **H. Caunītis**, **A. Range**, **I. Drupals**, **M. Ikvilds**.

MLPB valdes sēde 1949. g. 13. aprīlī, plkst. 21:00, St. Catherine 1501.

Dienas kārtība:

1. Mātes dienas sarikojums 8. maijā,

2. Biedru naudas KLNA,

3. LRA revīzijas komisija,

4. Ziņotājs,

5. Izrikojums,

6. Dievkalpojums,

7. Dažādi jautājumi.

Mātes dienas sarīkošana š. g. 8. maijā uzticēta Dāmu komitejai. Telpu jautājums šim vakaram vēl nav noskaidrots, bet to paredz nokārtot tuvākā laikā.

Valde uztic b-bas kasierim nosūtīt KLNA biedru naudu 50 c apmērā no katra biedra, kas līdz šai dienai nokārtojuši biedru naudas maksājumus MLP Biedrībai.

Attiecībā uz LRA rakstu no š. g. 10. apr. valde uzdod sekretāram atbildēt LRA pag. valdes priekšsēdim ar rakstu, kurā izteikts MLPB lēmums atturēties no piedalīšanās LRA revīzijas komisijas kandidātu uzstādīšanā, jo MLPB nav LRA biedrs.

Ziņotājs turpināt līdzšinējā kārtībā, kur par saturu atbild Klinklavs.

Kasieris ziņo, ka no pēdējā sarikojuma š. g. 31. martā tirs atlikums ir \$ 24.

Valde nolemj nākošajam sarikojumam (28. vai 30. apr.) meklēt telpas.

Valde nolemj pasūti(nā)t b-bas zīmogu latviešu un angļu valodās.

Dievkalpojums notiks piektdien, š. g. 15. apr. angļu ev.-lut. baznīcā.

Dažādos jautājumus atliek uz nākošo valdes sēdi š. g. 21. apr..

Sēdi vada: **K. Lazdiņš**. Protokolē: **A. Bērziņš**. Loc.: **A. Caunītis**, **A. Ranga**, **I. Drupals**, **M. Ikvilds**, **A. Kriekis**.

MLPB valdes sēde 1949. gada 21. aprīlī 1501 St. Catherine St. W.

Dienas kārtība:

1. Kartotekas organizēšana,

2. "Ziņotāja" izdošana,

3. Sarikojumi,

4. Dažādi jautājumi.

Valde uzdod A. Bērziņam sagatavot aptaujas lapas izsūtīšanai kopā ar nākošo "Ziņotāja" nummuru Montrealā & apkārtnē dzīvojošiem latviešiem. Aptaujas lapas paredzētas latviešu kartotekas iekārtošanai Montrealā.

Ziņotāju nolemj izdot vienu reizi mēnesī, un nākošais (2.) nummurs iznāks 4. aprīlī (Istenībā 4. aprīlī iznāca 1. numurs. - Red.). Abonēšanas maksu, sākot ar 3. nummuru nosaka 25 c biedriem, 30 c nebiedriem par trīs mēnešiem. Valdes locekļiem uzdots rūpēties par abonētu vākšanu un abonēšanas maksas iekasēšanu. Par sludinājumiem ievietošanai avīzē nosaka 2 c par vārdu, sākot ar 3. "Ziņotāja" nummuru.

Valde nolemj iespējami drīzā laikā atjaunot kārtējos sarikojumus. Tie paredzēti ik divas nedēļas.

Valde nolemj nākošo lielāko sarikojumu noturēt 12. maijā, plkst. 19:30, Ungāru kluba telpās. Programmā paredz Ziverta "divkauja", kā arī solistu uzstāšanos. Valde nolemj A. Rangi uzaicināt kā dekoratoru - skatuves meistaru. Ieejas maksu nosaka: 75 c biedriem, bet \$ 1.- nebiedriem.

Ar šīs dienas valdes lēmumu, atbildība maksājama teātra režisoram un solistiem. Summa nedrīkst pārsniegt \$ 10.- par katru uzstāšanos vai uzvedumu.

Valde uzdod M. Ikvildam nākt KLNA ar priekšlikumu, dibināt pie katras latviešu biedrības saimniecisko sekciju, kas pētītu saimnieciskās iespējas latviešiem Kanādā.

Sēdi slēdz 22:45.

Vada: **K. Lazdiņš**, protokolē: **A. Bērziņš**, **A. Range**, **I. Drupals**, **M. Ikvilds**, **A. Caunītis**.

MLPB valdes sēde 1949. gada 18. maijā, plkst. 18:00, 1501 St. Catherine W.

Dienas kārtība:

1. 14. jūnijā aizvesto piemiņas diena,

2. KLNA delegātu sanāksme š. g. 12. jūnijā Toronto,

3. 12. maija sarikojums,

4. Telpu jautājums,

5. Katoļu skolu komisijas sarikojums 15. maijā,

6. Dažādi jautājumi.

Uz KLNA 1949. g. 30. apr. raksta ierosinājuma, valde apsver jautājumu par aizvesto aizlūguma noturēšanu visās Montrealas baznīcās. Tāpat tiek apsvērts jautājums par kopēja piemiņas akta noturēšanu ar lietuviešiem un igauņiem. Šā jautājuma nokārtošanu uzdod K. Lazdiņam un H. Drupalam.

Valde nolemj 14. jūn. aizvesto piemiņas brošūras iegādei un izplatīšanai izdot ne vairāk kā \$ 25.-. Par šo summu jāiegādājas vismaz 100 eksemplāri. Nauda nosūtāma izdevējam - KLNA.

Otro dienas kārtības punktu atliek uz nākošo valdes sēdi.

Š. g. 12. maija sarikojums izdevies teicami. Par uzveduma "Divkauja" organizēšanu valde izsaka pateicību I. Graudiņai un A. Klinklavam. Sakarā ar kasiera saslimšanu, pārskatu par ienākumiem b-bas priekšsēdis nevar sniegt.

Š. g. 15. maijā noticis katoļu skolas komisijas sarikojums. Par šo sarikojumu Ivanova kundze MLPB nebija informēta. Tomēr ar Lazdiņa kunga rūpību, no latviešu pušes piedalījās Cauniša kundze, Kerres jkdz. un Krūmiņš.

Par Ikvilda piedāvātajām telpām valde nolemj pārliecināties uz vietas un izšķirēju lēmumu par to irēšanu b-bai, vai ne, izšķirs nākošā valdes sēdē.

Valde akceptē A. Cauniša š. g. 24. apr. iesniegumu valdei, kuŗā viņš atsakās no valdes locekļa pienākumiem. Valde izsaka A. Caunitim pateicību par veikto darbu b-bas labā.

Dažādus jautājumus atliek uz nākošo sēdi.

Sēdi vada: **K. Lazdiņš**, protokolē: **A. Bērziņš**. **A. Range**, **I. Drupals**, **M. Ikvilds**.

MLPB valdes sēde 1949. g. 27. jūlijā, 1501 St. Catherine W., Room 23.

Dienas kārtība:

1. Sarikojuma kalendārs augustam,
2. Telpu komisijas darbība,
3. Statūtu drukāšana un izsūtīšana,
4. Sagaidīšanas komisijas darbība,
5. Teātra izrādes telpu jautājums,
6. Valdes locekļu dežūres,
7. MLPB un KLNA attiecību noskaidrošana,
8. Maksājumi KLNA,
9. Proklamācijas,
10. Biedrības darbvedības jautājums,
11. Māc. Skrodeļa ierašanās Montrealā.

1. Sarikojumu vad. Kriekis ziņo, ka 4. aug. notiks deju vakars pie orķestra mūzikas Ungāru kluba telpās. Ieeja biedriem: 40 c, nebiedriem 60 c.

Sarikojums ar priekšnesumiem notiks 25. augustā, Ungāru kluba telpās. Ieeja biedriem 50c, nebiedriem 75c. Valde nolemj turpmāk protokolēt sarikojuma bilanci.

2. Telpu komisijas darbība līdz šim nav sekmējusies. Valde lūdz kom priekšsēdi Rangi nākošā sēdē ziņot par tās darbību.

3. Valde nolemj drukāt MLPB statūtus un tos kopā ar vienu no nākošiem Ziņotājiem izsūtīt Montrealā dzīvojošiem latviešiem.

4. Lazdiņš ziņo, ka personīgu apstākļu dēļ bijis aizkavēts jauniebraukušo latviešu sagaidīšanā Montrealā. Šo vietu daļēji izpildījis M. Ikvilds.

5. Klinklavs ziņo, ka teātra mēģinājumi notiek sekmiģi. Izrāde "Kinas vāze" paredzēta oktobra vidū. Valde uzdod Lazdiņam, Kriķim un Klinklavam sagādāt piemērotas telpas šim uzvedumam.

6. Valde nolemj turpmāk uzsākt valdes locekļu dežūres katru pirmdien un trešdienu no 18-20, St. Catherine W, Room 23. Šajā laikā dežūrējošie valdes locekļi (katrā

dežūres reizē nozīmētais) sniegs paskaidrojumus uz dažādiem jautājumiem Montrealā dzīvojošiem un iebraukušajiem latviešiem. Dežūrējošo kārtību uzdod sastādīt Bērziņam.

7. Montrealas Latv. Palīdzības B-bas valde nolemj atbalstīt KLNA aprūpes fonda LRA darbību un nākošajā Ziņotājā ievietot aicinājumu iestāties Apr. Fondā. A. Bērziņam uzdod nosūtīt MLPB priekšlikumu KLNA apr. fonda valdei, kuŗā KLNA izsaka vēlēšanos, lai apr. fonds LRA turpmāk visām Kanadas latviešu biedrībām piesūtītu pārskatu par līdzšinējo darbību, t. i., a) vārdisku, ar LRA palīdzību, iebraukušo latviešu sarakstu ar pievienotām adresēm, b) kases pārskatu, kuŗā būtu pārskatāmi LRA ienākumi par biedru naudām, ziedojumiem un pakalpojumiem. Tāpat Bērziņam uzdod nosūtīt atgādinājumu uz lūdž šim neatbildētā jautājuma par līdzekļiem, kādi būtu sagaidāmi no LRA jaundibināmai KLNA apr. fonda LRA nodaļai Montrealā.

8. Valde kasierim uzdod nosūtīt KLNA \$ 20 (divdesmit) biedru naudu par 20 MLPB biedriem.

9. Valde uzdod kasierim nosūtīt \$ 20 (divdesmit) par no KLNA saņemtajiem propagandas materiāliem angļu valodā.

10. Valde uzdod sekretāram vest ienākošo - izejošo rakstu grāmatas un no izejošiem rakstiem uzglabāt norakstus.

11. Valde nolemj atbalstīt māc. Skrodeļa palikšanu Montrealā un palīdzēt viņam virsgana sēdekļa iekārtošanā šajā pilsētā.

Sēdi vada:

Protokolē:

Piedalās: (Paraksti šoreiz izpalikuši. - Red.)

Valdes sēde 1949. gada 15. augustā, 1501 St. Catherine St. W., Room 23.

Priekšnieks Lazdiņš ziņo, ka telpas š. g. 22. oktobrī paredzētajai teātra izrādei "Kinas vāze" iespējams dabūt 3560 Voulevard Saint Laurent par šādu atlīdzību: zāles lietošana \$ 60.-, 3 teātra mēģinājumiem (@ 5.-) \$ 15.-; kopā \$ 75.-. Valde šāda liguma slēgšanu akceptēšanā pilnvaro K. Lazdiņu. Sarikojuma budžets: izdevumi \$ 260, ienākumi \$ 420; atlikums \$ 160. Biļešu cenas: pirmā vietā \$ 2.00, otrā vietā \$ 1.50, trešā vietā \$ 1.00. Skolniekiem un bērniem līdz 12 gadiem pusceņa.

Valde nolemj uzaicināt Kalniņa kungu sarikojuma vakarā noturēt latvisku skati. Kā skates rīkotājus - tehniskos dalībniekus valde uzaicina Montrealas latviešu studentu kopu.

Lazdiņš ziņo, ka studentu kopa Montrealā nepieņem apvienošanās ar MLPB, bet solas to visādā ziņā atbalstīt.

Valde nolemj nākošā Ziņotājā ievietot uzaicinājumu Montrealas tautiešiem rūpēties par Vācijā esošo tautiešu ievēšanu Kanadā.

Valde nolemj ievietot Ziņotājā pateicību visiem drēbju ziedotājiem Vācijā dzīvojošiem DP.

Pārrunās par "Ziņotāju" valde nolemj izsūtīt brīvesemplārus līdzšinējā kārtībā. Valde nolemj atzīt vārdisku Ziņotāja abonentu sarakstu ar atzīmētu iekmaksātās abonēšanas maksas summu par oficiālu dokumentu. Par Ziņotāja abonešanas maksu kvītes neizdos.

Sēdi vada: **K. Lazdiņš**, protokolē: **A. Bērziņš**, piedalās: **M. Ikvilds**, **V. Kraulis**, **A. Kriķis**.

MLPB valdes sēde 1949. g. 1. sept., plkst. 18:00, 1501 St. Catherine St. W.

Dienas kārtība: KLNA apr. fonds.

1. Valde, apskatot Vētras priekšlikumu par KLNA apr. fonda galvenā centra pārceļšanu uz Montrealu, nolemj,

apņēdot apstākļus, nosūtīt izteikto domu, ka vēlāmākā vieta šādam nolūkam būtu Otava, bet Montrealā būtu pietiekoši ar tās nodāju.

2. Valde nolemj sasaukt tuvākā laikā paplašinātu valdes sēdi 18. nov. sarīkojuma kārtības izlemšanai. Sēdi nolemj sasaukt 10. sept., plkst. 16:00, 1501 St. Catherine W.

Sarīkojumu pārskatu nolasa Kriekšis:

š. g. 21. jūlijā, Ungāru klubā, ienākumi \$ 102,25, izdevumi \$ 77,67; atlikums \$ 24,58.

š. g. 4. augustā, Ungāru klubā: ienākumi \$ 51,39, izdevumi \$ 33,00; atlikums \$ 18,39.

š. g. 25. augustā, YMCA telpās: ienākumi \$ 93,75, izdevumi \$ 61,00; atlikums \$ 32,75.

MLPB nolemj sarīkot rakstnieku dienu Montrealā š. g. decembra sākumā.

Sēdi vada: **I. Drupals**, protokolē: **A. Bērziņš**, piedalās: **M. Ikvilds, V. Kraulis, A. Kriekšis, A. Range**.

MLPB valdes sēde 1949. g. 7. okt. 1501 St. Catherine St. W.

Dienas kārtība:

1. Ziņojums par "Ķīnas vāzi" - izrādi,
2. KLNA raksts "Brīvā balss" š. g. 22. Nr-ā,
3. "Daugavas Vanagi" pal. marku izplatīšana,
4. KLNA saimn. noz. referenta nozīmēšana,
5. Pilnas biedru sapulces sasaukšana,
6. Dažādi jautājumi.

1. Klinklavs ziņo, ka "Ķīnas Vāze" - bruto ieņēmums ir \$ 533.20. Idevumi - \$ 330.61; atlikums \$ 202.59. Šis norēķins tomēr nav galīgs. MLPB valde izsaka pateicību Drāmatiskajai kopai un tās vadībai. Klinklavs tālāk ziņo, ka drām. kopa ievēlējusi valdi un ka ansamblis paredz arī uz priekšu sarīkot teātra izrādes un organizēt teātri uz plašākiem pamatiem, t. i., pārvērst to par visas Kanadas latv. teātri ar sēdekli Montrealā.

Ansamblis saņēmis uzaicinājumu viesizrādei Toronto, tomēr nav zināms, kad šī izrāde notiks. Valde pieņem Klinklava priekšlikumu:

a) nosūtīt \$ 25.- "Ķīnas Vāze" autoram Zivertam izliešanai pēc paša ieskatiem.

b) \$ 100.- rezervēt nākošajām izrādēm. Valde pieņem Drupala priekšlikumu ziedot \$ 25.- kaŗa invalīdiem Vācijā.

2. Sakarā ar KLNA rakstu, kas parādījies "Brīvā Balss" š. g. 22. nr-ā. valde uzdod V. Kraulim nosūtīt M. Vētram rakstu, kuŗā izteikta neapmierinātība par savstarpējās sarakstīšanās publicēšanu presē.

3. "Daugavas Vanagu" palīdzības marku izplatīšanu uzņemas A. Drupals.

4. Par KLNA referentu izvēl A. Drupali. Valde uzdod V. Kraulim to darīt zināmu KLNA.

5. Valde nolemj sasaukt MLPB kārtējo pilno biedru sapulci š. g. 15. dec. ar šādu dienas kārtību:

1. Sap. amata personu vēlēšanas,
2. Valdes ziņojums,
3. Rev. kom. ziņojums,
4. Valdes priekšsēža un viņa vietn. vēlēšanas,
5. Valdes locekļu vēlēšanas,
6. Revīzijas kom vēlēšanas,
7. Dāmu komitejas vēlēšanas,
8. Dažādi jautājumi un ierosinājumi.

Sapulces laiku un vietu izziņos vēlāk. Pēc statūtiem sapulcē varēs piedalīties biedri, kuŗi nokārtojuši biedru naudu par 1949. gadu. Ieeja brīva.

Sēdi vada:

Protokolē:

Piedalās: (Paraksti iztrūkst. - Red.)

MLPB valdes sēde 1949. g. 24. nov., 1501 St. Catherine St. W.

Dienas kārtība:

1. 18. nov. sarīkojums,
2. Ziemassvētku eglīte,
3. Adresu grāmata,
- 4) Dažādi jautājumi.

1. Valde izsaka pateicību visiem, kas veicinājuši 18. nov. sarīkojuma labu izdošanos. Valde nolemj izmaksāt \$ 10.- honorāru sekojošiem māksliniekiem, kas kuplinājuši 18. nov. sarīkojumu: Klinklava kundzei, Caunītis kundzei, Valdovska kundzei un Karlsona kundzei.

Valde nolemj ziedot no 18. nov. sarīkojuma ienākumiem \$ 50.- Vācijā esošiem kaŗa invalīdiem. Par šī ziedojuma nosūtīšanu uzdod rūpēties A. Bērziņam. 18. nov. bruto ieņēmumi ir \$ 298,41. Galīgie izdevumi vēl nav zināmi, bet tie ir, apm., \$ 177.55.

2. Valde nolemj sarīkot Ziemsvētku eglītes vakaru š. g. 22. dec., plkst. 8:00 vakarā galdnieku kluba telpās. Rīcības komitejā izvēl: M. Ikvildu, A. Rangi, A. Bērziņu. Bērnu apdāvināšanai valde atvēl \$ 25.-. Ieeja 50 c no personas.

3. Valde nolemj neizdot adresu grāmatu nevienai personai kā kompleksu vienību, bet katrs, kas vēlas saņemt kādu noteiktas personas adresi, to varēs iegūt pie Klinklava kga.

4. Valde izvēl komisiju (Lazdiņš, Drupals, Klinklavs), kas noskaidros Latv. konsula Gaboury darbību Montrealā un uzdod izmeklēšanas rezultātus ziņot sūtnim Zariņam Londonā. Valdei ienākušas ziņas par kons. Gaboury neaktivitāti latviešu jautājumos.

Pilnsapulce notiks š. g. 15. dec., plkst 8:00 vakarā, 183 St. Catherine St. E ar iepriekš paredzēto dienas kārtību.

Valde uzdod kasierim piesūtīt visiem latviešiem, kas saņēmuši aizdevumu no MLPB un to nav atmaksājuši, atgādinājumu parādu nokārtošanai.

Sēdi vada:

Protokolē:

Piedalās: (Paraksti izpalikuši. - Red.)

Montrealas Latviešu Palīdzības Biedrības

Pilnsapulces Protokols

1949. g. 15. dec.

Kārtējo MLPB pilnsapulci, kas notika YMCA's telpās, St. Catherine's ielā, 1949. gada 15. decembrī, atklāja pulksten 21 valdes priekšsēdētājs K. Lazdiņš, konstatējot, ka sapulce, kas otrreiz sasaukta, pilntiesīga pie ikkatra sanācēju skaita, un uzaicinot iebildumus par statūtos noteiktā kārtībā iepriekš izsludināto sapulces darba kārtību: 1) Sapulces amata personu vēlēšanas, 2) Valdes ziņojums, 3) Rev. komisijas ziņojums, 4) valdes vēlēšanas, 5) Rev. komisijas vēlēšanas, 6. Dāmu komitejas vēlēšanas, 7) Dažādi jautājumi un ierosinājumi. Iebildumiem trūkstot, darba kārtību pieņem.

Stājoties pie darba kārtības pirmā punkta, valdes priekš. K. Lazdiņš uzaicina ievēlēt sapulces vadītāju un sekretāru. Vienbalsīgi ievēl P. Brunneru par sapulces vadītāju un V. Hartmani par sekretāru. Par balsu skaitītājiem, sekojot sapulces vadītāja P. Brunnera aicinājumam, ievēl J. Daukstu, A. Spurmani un Primaņa jaunkundzi.

Otrā darba kārtības punktā paredzēts valdes ziņojums. Priekšsēdis K. Lazdiņš konstatē strauju latviešu skaita pieaugumu Montrealā, sasniedzot 700. Ierodoties dažādām profesijām, pieaudzis caurmēra izglītības līmenis. Vairums iebraucēju ir MLPB biedri, bet aktīvi piedalās tikai daži. Izteic cerību, ka stabilizējoties latviešu materiālajam stāvoklim, piedalīšanās biedrības dzīvē būs aktīvāka. - No dažādām ievēlētajām sekcijām, rosīgākā ir biju-

si Drāmatiskā sekcija, rosīgākā visā Kanadā un, varbūt, visā trimdā. Dāmu komiteja ir sanākusi 2-4 reizes un darbība aprobežojusies ar viena sarikojuma iniciatīvi. Arī koris, ievēlētā diriģenta Granta vadībā nav darbojies. - Pavisam notikuši 19 sarikojumi. Nozīmīgs faktors biedrības dzīvē ir mēneša izdevums "Ziņotājs", kas izceļas ar objektīvu un lietpratīgu vadību. - Īstais palīdzības darbs, kā drēbnieku un mājkalpotāju akcijas kārtošana sākumā, ir kļuvis maznozīmīgs, pārņemot darbu attiecīgām iestādēm. - Sūtītas pakas invalīdiem Vācijā. - Biedrība sastāv arī KLNA, bet tās darbība, atskaitot saimniecisko nozari, nav aktīva un izteikusies vairāk organizēšanās jautājumā. Uz MLPB rakstu LPA ir atbildējusi, ka ir izsaukti 9 tautieši un vairāki atrodas ceļā. Plašāks darbības pārskats nav sniegts. Svarīgi, ka pilnsapulce izteiktos par latviešu ieceļošanas Kanadā veicināšanu. - Noslēgumā valdes priekšsēdētājs vēlreiz aicina tautiešus būt aktīvākiem sabiedriskajā dzīvē, jo tās veidošana atrodas tikai mūsu pašu rokās. - I. Drupals sniedz pārskatu par biedrības saimniecisko darbību, kas nav galīgs, ievērojot nenoslēgto budžeta gadu. Sniedz sīku pārskatu par ieņēmumiem un izdevumiem. Biedrības ieņēmumi ir \$ 2809.77 un izdevumi \$ 2691.00. Galvenais ienākumu avots ir sarikojumi un biedru maksas. Vadoties no tekošā gada budžeta, budžeta uzmetums 1950. gadam rāda ieņēmumus \$ 3500.00 un izdevumus \$ 3300.00 (Skat. pielikumu!).

Revīzijas komisijas atzinumus nolasa trešā darba kārtības punktā A. Apse: Biedrības darbībā notikusi nemītīga augšana, bet vēl tālāku attīstību ir kavējis tautiešu nenostabilizētais materiālais stāvoklis Kanadā. Tekoši pārbaudot kasi un grāmatas, atrasts, ka grāmatas vestas pareizi, ieraksti attaisnoti dokumentiem un kases atlikums skaidrā naudā uz š. g. 11. dec. ir \$ 172.69 un noguldījums Bank of Toronto \$ 100. Izteic vēlāmību, lai līdzšinējā valde turpinātu darbību līdz š. g. 31. dec. Atzīstot biedrības sekmīgo darbību, proponē izteikto valdes ziņojumu apstiprināt un izteikt atzinību par labi veikto darbu.

Vēlēšanās, ceturta darba kārtības punktā, par valdes priekšsēdētāju vienbalsīgi ievēl K. Lazdiņu. - Valdes vēlēšanās par kandidātiem uzstāda Hartmani, Krieki, Mazuti, Daukstu, Ikvildu, Veckalniņu, Spurmani, Krauli, Cauniti, Strēli un Rangi. Ievēl: Krieki - 47 balsis, Hartmani 38, Ikvildu 37, Veckalniņu 37, Mazuti 36, Daukstu 36. Kandidātos paliek Caunitis ar 35 un Spurmanis ar 30 balsīm. Kraulis gūst 25, Strēlis 21 un Range 15 balsis. - Dāmu komitejas vēlēšanās Kraulis ierosina priekšnieci vēlēti dāmu komitejai. Caunitis iebilst, ka praksē radušās grūtības atstājot vēlēšanu dāmu komitejai. Ieteic vēlēti pilnsapulcei, kam arī seko sapulces piekrišana. - Balsojot atklāti, tiek uzstādītas par kandidātēm Kriekis un Maslova kundzes un Vērpelē jaun kundze. Balsojot par Kriekis kundzi tiek nodotas 39 balsis un tālāka balsošana netiek izdarīta. Par locekļiem, balsojot atklāti, tiek ievēlētas Dickalis jkundze - 38 balsis, Stepanova k. 38, Sidērs jkdze 36, Vērpelis jkdze 37, Primānis jkdze 32 un Vecklaniņa kdze 37 balsis. Kandidātes Maslova kdze 28 b. un Andersona kundze ar 23 balsīm. - Revīzijas komisijas vēlēšanās kandidātos uzstāda Apsi, Simani un Peniķi, kuŗus sapulce vienbalsīgi ievēl. - Atzīmējams, ka vēlēšanās piedalījās 52 pilntiesīgi MLPB biedri.

Dažādos jautājumos un priekšlikumos, darba kārtības pēdējā punktā, I. Drupals liek priekšā papildināt jaunā budžeta projektu ar noteikumu, ka, palielinājoties ienākumiem, valde ir tiesīga palielināt izdevumus. Priekšlikumu pieņem. - Kraulis ierosina iegūt savu ipašumu latviešu sanāksmēm. A. Caunitis priekšlikumu atbalsta kā konkrēti iespējamu faktu, kas relatīvi viegli realizējams ar aizdevuma palīdzību. Norāda, ka visi biedrības pasākumi, atskai-

tot Drāmatisko sekciju, ir cietuši neveiksmi. Arī palīdzības fonds ir bijis fiasko. Tomēr, ieteic vēlreiz mēģināt, un savs ipašums, kuŗa sākuma kapitālam skaidra naudā nebūtu vajadzīgs vairāk kā 3000-4000 dolāri, būtu labs kopības veicinātājs. -

Reveliņš uzskata, ka vairums tautiešu skatoties uz biedrību nelabvēlīgi, jo trūkstot informācijai, pati biedrības darbība pārprasta, proti, saprasts, ka fondā pašpalīdzībai ieiet biedrības, ne atsevišķu personu līdzekļi un ka katram MLPB biedram, neatkarīgi no viņa piederības fondā, ir tiesība saņemt aizdevumus. Kritizē arī iepriekš nepaziņotu programmas maiņu sarikojumos. Ieteic informēt tautiešus par biedrības mērķiem un uzdevumiem. -

Ikvilds norāda uz sarikojumu finansiālo nepieciešamību un svarīgumu. - J. Dauksts ieteic dibināt mājas fondu. Kraulis atbalsta ipašas komitejas nodibināšanu sava ipašuma iegūšanas jautājumu nokārtošanai. Karlsons konstatē, ka Montrealā eksistē divas organizācijas - draudze un biedrība, un ka svarīgi panākt kopdarbību jautājumos par sava ipašuma iegūšanu. A. Caunitis liek priekšā ievēlēt 9 loc. mājas komisijai un norāda līdzīgu lietuviešu akciju. Sapulce vienojas ievēlēt 5 loc. ar koapt. tiesībām. Kopsapulce vienbalsīgi ievēl šai komisijā Cauniti, Krauli, Karlsonu, Zoldneru un Reveliņu. - I. Drupals proponē noteikt nākamajam gadam līdzšinējās nodevu likmes. A. Caunitis vēlas paaugstināt uz 3 dol. un iebrāucējiem pirmā gadā pavisam atlaist. A. Kriekis ieteic nepaaugstināt, jo praksē bijušas grūtības ar līdzšinējo maksu iekasēšanu. Sapulce nolēmj atstāt līdzšinējās likmes. A. Caunitis jautā, vai nelikvidēt fondu. I. Durpals, rezumējot fonda darbību, atzīst, ka likvidācija nav pilnsapulces kompetencē, atzīst, ka trūkstot intereses un arī istas vajadzības fonda atvākai darbībai, bet ieteic nelikvidēt un paturēt to eventuēlai nākotnes vajadzībai, kad varētu rasties vajadzība. Ikvilds uzskata, ka vajadzība pēc fonda bijusi, bet nav bijusi iespēja iesniegtos lūgumus realizēt līdzekļu trūkuma dēļ. - Reveliņš ieteic izlietot fonda līdzekļus pret procentiem.

Tālākiem jautājumiem un ierosinājumiem trūkstot, sap. vadītājs P. Brunners slēdz sapulci pulksten 23:30 ar pateicību valdei un rev. komisijai par veikto darbu un apsveikumu jaunievēlētiem.

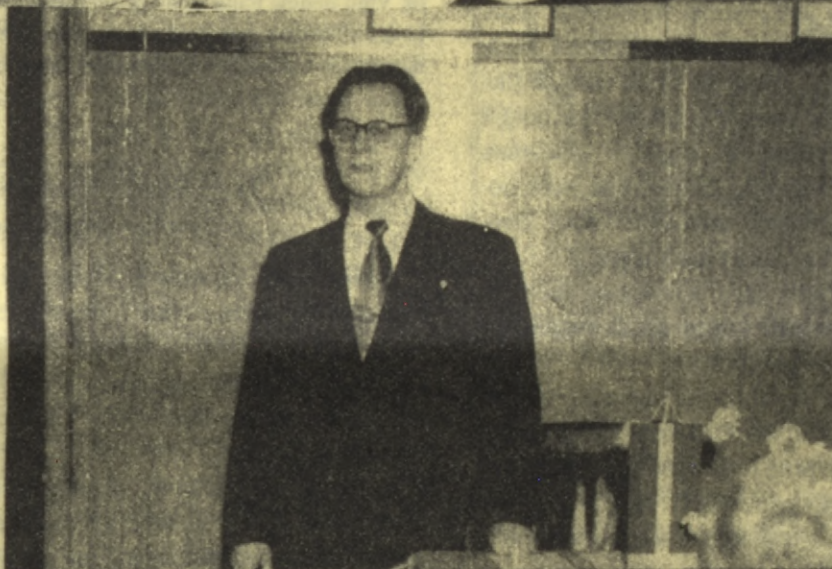
Sapulces vadītājs: **P. Brunners**
Sekrētārs: **V. Hartmanis**

=====

KATOĻU DRAUDZE

Kad Kanada atļāva ieceļot apgērību gatavošanas nozarē nodarbināmiem, kā pirmie draudzes locekļi Montrealā 1948. gadā ieradās Ikaunieka, Koluža, Kreipānu, Kokariša, Niedru, Varslavānu ģimenes. Meža darbos salīgtie ieceļoja vēlāk, pēc liguma laika nokalpošanas mežā. Strauji pieaugt ieceļotāju skaits sāka tikai pēc 1950. gada. Daudzi no viņiem tika nodarbināti par mājkalpotājiem un fabriku strādniekiem. Svešums un neierastā Amerika nepārprotami lika meklēt savējo tuvumu. Iebraucēji tāpēc bieži pulcējās kopā kādā no lielākiem tautiešu mājokļiem. Ar nepacietību tika pētītas un pārrunātas iespējas noorganizēt pašu garīdznieka vadītus dievkalpojumus. Mērķi sasniegt izdevās tomēr tikai pēc diviem gadiem. Starplaikā bija jāpieiet ar pulcēšanos lietuviešu baznīcā Parthenais un St. Catherine ielu krustojumā.

Pirmo latviešu priesteru Dr. Prof. Bronislava Kokina vadīto dievkalpojumu Jāņa Blusanoviča ierosmē izdevās noorganizēt 1949. gada beigās. Pēc tam dievkalpojumi notika 4-6 reizes gadā Gesu Hall Bleury St., netālu no St. Catherine St., līdz 1954. gadam. Tos vadīja Dr. B. Kokins, dažus priest. Jānis Grauds. Dr. B. Kokins tanī laikā aprūpēja arī Toronto latviešu katoļticīgo draudzi un strādāja Sv

Agrāko dienu foto uzņēmumi: 1. Tiesneši MLPB 1951. g. masku ballē, 2. Trešais MLPB priekšnieks Oskars Vīndedzis, ievēlēts 1951. g. 18. janvāra pilnsapulcē, 3. Katoļu draudzes bērni 1951. g. Ziemsvētku eglītē (Ja varat saziņēt vārdus un uzvārdus, lūdzam atsūtīt redakcijai!).

Augustina garīgajā seminārā par mācības spēku filozofijā. Montrealas archidiecēzes atbalstu deva ieceļotāju aprūpētājs Tēvs Messier.

Par draudzes regulāro aprūpētāju 1954. gadā kļuva bij. Skaistas draudzes prāvests Aleksandrs Pekšs. Montrealā viņš ieceļoja no Francijas, kur ilgu laiku bija strādājis, aprūpēdams raktuvju strādniekus.

Archidiecēzes nozīmēts viņš strādāja par vikaru Notre Dame draudzē un vadīja Montrealas latviešu katoļu draudzes aprūpi. Sākot ar šo laiku latviešiem radās iespēja savus dievkalpojumus noturēt skaistās Notre Dame bazīlikas kaličā. Telpas varēja lietot arī kristību, kāzu un citos svarīgākos gadījumos. Dievkalpojumi notika vienreiz mēnesī. Tos vadīja prāv. A. Pekšs. Dažus dievkalpojumus noturēja arī citi priesteri: Dr. Pēteris Cirsis (no Anglijas), prāv. Norberts Trepša (no ASV), pr. A. Vanags u. c. V. E. bīskaps Jāzeps Rancāns draudzes vizitāciju izdarīja 1956. g. septembrī. Par draudzes ganu prāvests A. Pekšs nostrādāja 40 gadus (par vikaru 45 gadus). Viņš nomira 1995. gada aprīlī. Apglabāts Notre Dame des Neiges kapsētā, Montrealā.

Pēc prāv. A. Pekša aiziešanas pensijā 1989. gadā, draudzes dievkalpojumus un aprūpi sāka vadīt tēvs Jānis, cap. O.F.M. Draudzes darbā, palīdzēdams prāv. A. Pekšam, viņš jau strādāja kopš ieceļošanas Montrealā 1955. gadā. Tēvs Jānis pa laikam, īpaši vasarās, aprūpēja Mežciema tautiešus (Toronto dr.). Viņš arī bieži rakstīja par reliģiskās dzīves jautājumiem un publicējās MLB Ziņotājā un citur periodikā. Viņa sabalsotās lūgšanu dziesmas draudze dzied visos savos dievkalpojumos. Tēvs Jānis nomira 1992. gada oktobrī, apglabāts sava (kapuciņu) klosterā kapos Reparation'ā (Montrealas austrumos).

Tagad pēc abu latviešu priesteru aiziešanas, dievkalpojumus draudzei tur cittaunieši, kuņus šādai vajadzībai nozīmē archidiecēzes ieceļotāju aprūpes vadītājs mons. Ivanhoe Poirier. Tādu ir bijis vairāki, ieskaitot diecēzes iecirkņa bīskapu, V. E. Neil Willard *). Divus dievkalpojumus draudzei noturēja arī priesteris Andris Solims no Krāslavas, Latvijā. Patreiz latviešu kopai nozīmētais priesteris ir father James Dugan. Dievkalpojumi ir vienreiz mēnesī.

60-tajos gados draudzes locekļu skaits sniedzās pāri 200; uz šodien - vairs tikai 39.

Draudzes dibinātājs un pirmais priekšnieks bija Jānis Blusanovičs. Tagadējais ir Ansis Auza, kuņš šo amatu pilda jau ilgu laiku. Aizgājušo gadu ritējumā šo darbu ir darījuši P. Casno, K. Deksnis, S. Gabrāns, A. Munčs un viņa dēls Konrads un S. Opolnieks. Draudzi bieži pārstāv un reprezentē A. Caune, šo pienākumu uzņemdamies papildus A/S Bebrī direktora un kreditsabiedrības vadītāja posteņiem.

Draudzes sekretāru, kasieņu un citus administratīvos amatus šodien pilda vai ir pildījuši J. Blusanovičs, J. Dauksts, P. Ikaunieks, B. Krūmājs, P. Kupcis, A. Laizāns, V. Munča, S. Opolnieks, P. Peičs, V. Varslavāne u. c. Ilggadīgā dāmu kopas priekšniece ir Jadviga Gasparoviča. Pēc vajadzības talkā viņai ir nākušas pārējās draudzes locekles, īpaši H. Bērziņa, V. Brāzma, A. Kreipāne, Z. Višņevska, V. Varslavāne u. c. Draudzes ēģelniece V. Munča šo amatu ir pildījusi nepārtraukti, ar dibināšanas dienu sākot. Ar dziedāšanu viņai pa laikam talkā nāk dēls Norberts.

Tāpat kā citām mūsu organizācijām Montrealā un citur, nozīmīga darba daļa visu laiku ir bijusi nacionāli politiskajā laukā. Būdamā organizāciju padomes locekle, tā līdzdarbojusies nacionālo svētku dienu un citu līdzīgu sarīkojumu organizēšanā, aizvesto piemiņas atcerēs un de-

monstrācijās pret dzimtenes okupantiem, arī Latviešu dienu Expo 67 priekšnesumos.

Lauku ipašums Eglaine, uz J. Zača dāvātās 3 akru zemes pie New Glasgow ar S. Opolnieka vadībā uzcelto vasaras māju atvaļinājumu vajadzībām, pirms kāda laika pārdota. Daļa no iegūtās naudas izmantota latviešu nama Lachine iegādei un celtna piebūvei. Nama iegādē, uzturēšanā un paplašināšanā daudz darījis A. Pušpurs.

V. Brāzma, V. Deksnis un K. Deksnis ilgus gadus strādāja sestdienas papildskolā. Divos pirmajos gados pēc brīvības atgūšanas draudzes locekļi radu un trūcīgo ģimeņu atbalstam ziedojuši un nosūtījuši \$ 111,000 naudā un 397 saiņus (1,407 kub. pēdas) ar drēbēm un apaviem 19 Latvijas pagastos. Latvijas draudžu vajadzībām nesen nosūtīti 150 baznīcas amata tērpi, vairāki biķeņi u. c. dievkalda trauki. Šīs mantas A. Apiņu ģimenes ierosmē dāvāja Granby garīgais seminārs darbību izbeidzot. To savākšanu un pārsūtīšanu V. E. bīskapam Jānim Cakulam uz Rīgu izdarīja S. Opolnieks.

Montrealas draudze ir latviešu katoļu apvienības Kanadā locekle. □

*) Še pieminētais bīskaps Villards mira š. g. 25. martā, tikai 60 gadu vecumā. Viņš vairāk kā gadu slimoja ar vēzi. Viņš Montrealas diecēzē ieņēma daudz svarīgu administratīvu amatu. Viņu pēdējā gaitā izvadīja 28. martā Montrealas Romas katoļu archibīskaps kardināls J. C. Turcotte, kam bīskaps bija padomdevējs. Mūsu katoļu draudze zaudējusi labu draugu. -Red.

K. Deksnis

=====

CITAS VĒSTURISKAS ZIŅAS No ziņām MLB Ziņotājā

1949. g. 6. martā Montrealā nodibināta Latviešu studentu kopa. tās pirmās valdes priekšsēdētājs bijis Jānis Blusanovičs, vice-priekšsēde Zenta Graudiņa, sekretāre Skaidrite Mežinska, kasiere Inese Dzelzkalne, saimniecības lietu kārtotāja Nora Goba. Tajā laikā Montrealā bijuši 45 latviešu studenti.

Par šo vienību mūsu vēstures datus ir ļoti maz ziņu. Tādēļ būtu labi, ja tā laika liecinieki pastāstītu mazliet vairāk par šīs organizācijas gaitām un likteni. Gaidīsim!

=====

Kādreiz Montrealā dzīvojošo latviešu skaits arvien ir itin karsts pārrunu temats. Še dažī publicēti dati.

1949. g. jūnijā Montrealā reģistrēti 420 latvieši, 1949. g. decembrī - 615. 1952. g. 7. dec. zināmas bijušas 640 adrešes, kuņā dzīvojuši 1400 latviešu, bet 1954. g. 7. februārī - Ev.-lut. Trisvicnības draudzē - 582 draudzes locekļu, ev.-lut. Pāvila draudzē - 460, katoļu draudzē - 181; kopā 1223. 1960. g. 1. janv. ev.-lut. Trisvienības draudzē bijuši 607 draudzes locekļi, ev. - lut. Pāvila draudzē - 553, bet katoļu draudzē - 250; pavisam kopā 1410. Tas ir kuplākais oficiāli atzīmēto latviešu skaits Montrealā, kuņā nav pielaižamas atkārtotāšanās. Cik ir bijuši to, kas nav sastāvējuši nevienā no draudzēm, lēšams aptuveni. Tomēr aplēsei, ka Montrealā savā laikā ir dzīvojuši ap 2000 latviešu, šis cipars (1410) dod ticamību, jo visi jau draudzēs nesastāvēja. Vēl latvieši bija arī citās Kvebekas pilsētās un dažādajās raktuvju vietās.

Laikā no 1948.-1978. g. ir ziņas par 99 mirušajiem. Viņšaulē aizgājušo skaits šajā periodā nav pilnīgs. Toties no 1979.- 1997. gada beigām mirušo skaits ir pilnīgs un uzrāda 334 personas. Tas nozīmē, ka no montrealiešu kopskaita, kas reģistrēts 1960. gadā, miruši vismaz 433, vai gandrīz trešā daļa. Šie cipari rāda, ka vislielāko demografisko nobirumu sastāda tieši miršanas gadījumi, un tikai tad seko aizceļotāju skaits.

=====

SABIEDRISKAIS TRANSPORTS

Tieši tā un ne citādi. Ne publiskā transportācija, kā viņa krastā un tas būtu jāzin arī Latvijas apciemotājiem.

Ši ir plaša sistēma zemei, kur nebūt nav tik daudz auto mašīnu. Atceros, ka divdesmitajos gados no Mīlvokiem uz Klivlendu varēts aizbraukt ar elektriskajiem vilcieniem, protams, šur tur pārsēžoties. No tiem ne sliežu vairs palicis.

Te, no viena gala sākot, ir: tālbraucēji vilcieni, kas no Rīgas dodas ne tikai uz labi zināmām, bet arī nekad nedzirdētām pilsētām. Piepilsētas sistēma, kas ir visumā elektrizēta, citur velk dīzeļa lokomotīves. Piepilsētas vilcieni cauri Saulkrastiem (elektrifikācija iet vēl divas stacijas līdz Skulteī) ir arī dīzeļa paveida un agrāk gāja līdz Ipiķiem pie pašas Igaunijas robežas, bet nu līdz Rūjienai. Tie, kas dzīvo pie sarūsējušajām sliedēm, reizēm televīzijas ekrānā rūc bārdā, ka grūti vest uz Rīgu šādu tādu produkciju. Tā kā Rīga ir pilna Salacgrīvas Brīvā (agrāk: Sarkanā) viņa zivju konserviem, tad viņi atraduši citu ceļu. Un ipiķieši nav tik kareivīgi, kā vaiņodieši, kas savu ciņu tomēr zaudēja. Ir skaidrs, ka pasažieru satiksme jādodē, jo diezin vai tā jeb kur pasaulē, pat Indijā, par sevi maksā. Un kāpēc valdībai nedotēt vilcienus uz Vaiņodi un Ipiķiem? Viņi gan saka, ka slēgtās līnijas ir nedrošas un ka nav līdzekļu to uzlabošanai.

Latviju apkalpo arī plašs autobusu tīkls. Piemēram, uz Valmieru var aizbraukt tieši no Saulkrastiem un arī atpakaļ. Autobusi kursē daudzās vietās, kur vilciens nav nekad redzēts. Man, piemēram, būs jābrauc uz Valdemārpili (agrāko Sasmaku), un uz turieni no Rīgas var tikt tikai ar autobusu. Šiem autobusiem ir tendence apstāties tik pat bieži kā sunītim, un ik tādā vietā kāds vai kādi iekāpj ar somām un tūtām.

Trīs Latvijas pilsētās ir tramvaji: Rīgā, Liepājā un Daugavpilī. Rīgas tramvajiem ir priekšrocība, ka tie pat ziemās ir apsildīti, un nesaprotu, kāpēc tikai tie. Tramvaji Rīgā arī kursē biežāk, kā citi satiksmes līdzekļi, tāpēc mēdz būt tukšāki. Godīgi nezinu, vai citur kur kā Rīgā kursē trolejbusi, bet Rīgai no Škodas fabrikas Čehijas republikā nāks jauni, kas būšot visai apbrīnojami. Taču tikpat pārbāzti kā ritos no kolonistu apdzīvotajiem rajoniem. Un ja tad blakus stāv tāds, kas iepriekšējā vakarā dzēris šņabi, piekordams ķiplokos marinētu gurķi (Scope Rīgā nevar dabūt), tad var noģībt un tas esot gadījies. Bet arī piebāztos trolejbusos abu tautību (vai labāk, visu tautību) publika ir visai pieklājīga un tikai retumis uzbubina pa kašķim.

Pa Rīgu un vairākām citām Latvijas pilsētām braukā dzeltenie autobusi, kam vidū ir ermoņika, lai varētu apgriezties ap stūri. Arī tādi iepirkti jauni, šoreiz Rīgas tradicionāli zili-baltajās krāsās un nāk no Mercedes fabrikas Turcijā. Neērtāki kā dzeltenie, jo tiem ir daudz mazāk sēdamvietu, bet toties kaut kas neredzēts - vieta bagāžai, kas, ar autobusu braucot uz lidostu, ir īpaši svarīgi: kur ta' citur kofeņus liks?

Tad ir taksobusi, kas kursē pa tiem pašiem maršrutiem, kur autobusi un trolejbusi, prasa nedaudz vairāk līdzekļu, bet ir ērti, ar mikstiem sēdekļiem un mazāk pieturu. Ir maršruta taksometri, kas dodas uz Rīgas nomalēm un tur nonāk pavisam ātri.

Pie sabiedriskā transporta pieder arī ielas šķērsošana (kājāmgājējiem) kājniekiem. Ar to ir gandrīz vai ārprāts. Reizēm stāvam pie sarkanajām gaismām (kas, starp citu, ir visur, visur Latvijā, bieži apgādātas ar iešanas/stāvēšanas signāliem) pieci, seši un gaidām, kad ugunis mainīsies uz zaļu. Es tā daru visai kategoriski. Bet ir tādi, kas to ignorē, Vispirms, jau mazi puišēļi, kas var izlocīties

cauri satiksmei kā zuši. Otra grupa ir vecas čocas, kas par vari lien zem mašīnu riteņiem. Nezinu, kur viņām tāda steiga? Jāskrien mājās skatīties Hameleonu rotaļas (The Bold and the Beautiful), kas ir Latvijā iecienīts seriāls?

NO ED. K. ALBUMA

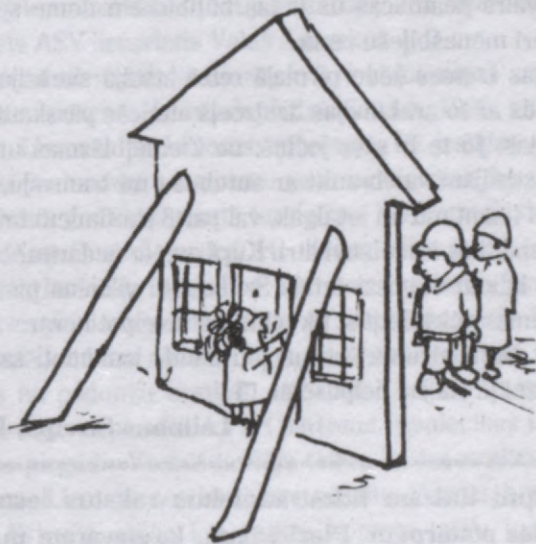
Katram savs krusts jānes pašam

Redaktors ir tāds mājas putns, kas graudus izbaro citiem

Mēs esam kā kuģīties vētrainā jūrā; ja tas nekustas uz priekšu, kustās atpakaļ

KOMŪNISMS UN KRISTĪTĪBA

Cik tas maksā? Piepilsētas vilcienos santims par kilometru. Saulkrasti no Rīgas ir 48 km attālu, tāpēc turp un atpakaļ tas maksā 96 santimus. Autobuss no Saulkrastiem uz Rīgu ir nedaudz lētāks. Rīgas sabiedriskais transports vienā virzienā maksā 14 santimus. Agrāk pirkām biļetes un tās kompostrējām (izsitām caurumus) īpašās mašīnītēs. Tad šo transportācijas veidu vadība sāka domāt, ka to nevisai daudz dara, un sāka ieviest kontroli. Tas notika tā: kaut kur ceļa vidū starp pietatnēm pēkšņi ceļa vidū iznāca inspektors ar melnbalti svitrotu zizli un apturēja satiksmes līdzekli. Tajā iegāzās savs pusducis inspektoru un tos bez kādām biļetēm (arī mēneškartēm, pensionāru kartēm, skolnieku apliecībām) izsvieda turpat ārā no satiksmes līdzekļa, un gadījās arī savainojumi. Tagad visos Rīgas sabiedriskajos satiksmes līdzekļos ir konduktori, kam jāmaksā valsts valoda (un tā tas arī ir), kas raugās uz to, ka katrs, kam tāda vajadzīga, nopērk biļeti. Bet viņi ir arī lielisks informācijas avots un skaidri izstāstīs, cik tālu jābrauc, lai nonāktu tur un tur. Un, protams, nodarbina labu skaitu Rīgas iedzīvotāju.

Taksobusiem un līdzīgiem pasākumiem konduktora nevajaga, jo savus 15 vai 20 santimus samaksā šoferim iekāpjot. Tas pats notiek arī reti lietotajās sabiedriskās transporta līnijās, piem., tajā, kas kursē starp Latvijas Universitāti un Latvijas televīziju Zaķu salā. Vaļā tikai priekšējās durvis un šofere saņem naudiņu, izdodot biļeti.

Jau runājām par to, ka pasažieru pārvadājumi dotējami. Rīgas dome starp 1995. un 1997. gadu dotējusi sabiedrisko transportu par Ls 15.7 miljoniem. Tāpēc šajā pavasarī pacēlies jautājums par braukšanas maksas palielināšanu. Ja biļetes cena nemainās, pastāv atlaides mēnešbiļetēm un pensionāru un skolnieku/studentu biļetes, Rīgas pilsētai būs jāpiemaksā 10.7 miljoni latu, kas ir 10% no Rīgas pilsētas budžeta. Ja paceļ biļetes cenu uz 15 santimem un atstāj 30% atlaidi mēnešbiļetēm, vēl arvien vajadzīgi 8.85 miljonu latu dotācijas. Ja tarifu nosaka uz 18 santimem (ko, starp citu, ieteica Pasaules banka, kas piešķir aizdevumu jaunu transporta līdzekļu iegādei), bet mēnešbiļetei ir 50% atlaide, vajadzīgi 6.4 miljoni latu. Ja, toties, nosaka 20 santimu biļeti un 60% atlaidi mēneša biļetei, tad vēl nepieciešami 4.4 miljoni latu.

Visi ieteiktie varianti paredz saglabāt LR ministru kabineta (skolnieku un studentu) tāpat Rīgas Domes noteikto (nestrādājošie 3. grupas invalīdi, pensionāri, daudz bērnu mātes ar bērniem zem 3 gadiem, daudz bērnu ģimenes ar sešiem vai vairāk bērniem, un tā joprojām) atlaižu grupu.

Savā laikā mēnešbiļetes nocenoja tā, lai braucējam būtu jāmaksā 3.9 santimi par braucienu - iepretim 14 santimam pārējiem (!), un to darīja tāpēc, ka vairums cilvēku biļetes nekompostrē. Tagad, kad ir konduktori, šis arguments vairs neattiecas uz lietas būtību. Un dome spriež pacelt arī mēnešbiļešu cenu.

Rīgas Domes sēde pirmajā reizē atstāja situāciju, kā bijis. Līdz ar to arī Latvijas dzelzceļš atteicās pārskatīt biļešu cenas. Jo te ir savs jociņš: no Ziemeļblāzmas un tuvākām stacijām var braukt ar autobusu un tramvaju, kas maksā 14 santimu un iet ilgāk, vai par 8 santimem braukt ar vilcieni, kas iet relatīvi ātri. Kuŗš gan to nedarītu?

Un līdz ar to visai ērtais Saulkraŗtu vilciens pie Ziemeļblāzmas pēkŗņi kŗļst tik pilns, ka ne elpot nevar.

Bet ŗie ir visumā ērti un ļoti daudz izmantoti satiksmes līdzekļi. Kā jau lielpilsētai. □

Laimons Streips, Rīgā

Laipni lūdzam līdzstrādniekus rakstus iesniegt ar rindas atstarpēm. Piezīmējam, ka nevaram publicēt neparakstītus (anonīmus) manuskriptus.

Vajadzētu saprast, ka ļoti daudzas cilvēku dzīves, domāšana, rīcības u. t. t. daudzās pēc-komunistu zemēs, ieskaitot Latviju, noris vecajā - mācītā Marksisma skolas garā. Tas neļauj labvēlīgi pārvarēt jauniegūto brīvību, iedzīvināt cilvēcību un cieņu cilvēkā, pārveidot mehānisko iekārtu uz atbildīgu sabiedrību ar vērtībām, taisnību un tikumību.

Ceļš jāatjauno no komūnisma skolas uz kristietību; no vecā uz jauno; no pakļautā uz brīvo; no nomāktā uz uzticību. Tas maināms ar jaunu mācību, metodēm, piemēriem, apziņu un pārmaiņšanos katram sevī. Vecā kārtība, daba un raksturs (temperaments), kas jau izplešas uz 50 partijām tautā, ir jāsāk un jāmaks savaldīt, lai ŗis tautas spēks kŗļtu devējs, pakalpotājs un pārtaptu racionalitātē, nacionālismā, skaistumā un mīlestībā. Tikai tā caur pārmaiņu būtībā ir iespējams ceļš uz atjaunotni sabiedrībā - tai kŗļstot ietekmīgai, pat svētai, lai turpinātos nākotnes mērķi, darbi un dzīve.

Prestatā vēl zinām komūnistisko pasauli un iekārtu - pārvaldītu no dažiem, lai kontrolētu visus. ŗi bija mezonība un to kā ideālu - vienveidīgu cilvēci sludināja Markss un ieteica arī Platons. Marksisma sabiedrība veda uz neuzticību; panāca nesaticību, saŗķeltību, nespēku un iziršanu līdzīgi 12 izraēļu tautām.

Kristietības evaņģēlijs turpretī māca: ka labestība nepastāv mūsu darbos, bet tikai, kas esam mēs paŗi. Paŗam cilvēkam savā būtībā ir jāpārtop un jāvēŗš sava dvēsele un sirdsapziņa - apziņa, ka debesu valstība piepildās viņā pašā. Tad varbūt sāks piepildīties tā cilvēcība, droŗība, miers un pilnība pasaulē, ko tik daudz mēģina panākt ar politiskām andelēm, sadarbību, iekŗļauŗanos, vai padevību.

Sabiedrības ideāls izaug no gaiŗiem, brīviem, sirds apziņīgiem un mīlestībā vadītiem cilvēkiem - mijiedarbībā un kopībā ar citiem. Gaŗāku apceri par ŗo vajadzīgo socioloģisko integrāciju iesniedzu latvieŗu presē. Vienīgi Montreālas Ziņotājs to atzina par vērtīgu publicēt. Bet sabiedriskās nezāles vairojās, un mēs neprotam tās izravēt, vai apkarot - pat ar vārdu, kam lielākais spēks.

Ir nepareizi sabiedrībai un tautai klanīties varas vīru, spēku pozīciju un demagogu priekŗšā. Tas tikai ierobeŗo humāno cilvēkā, apspieŗ taisnīguumu nelikumībās un brīvību sabiedrībā. Markss nekad nenorādīja uz ŗiem trūkumiem. Vai tāpēc tos vēl neredz tagad? Vai tāpēc no putna perspektīves Latvijā viss ir 'normāli'?

Komūnisms nepārmainīja un neatjaunoja pasauli, kā bija iecerējis. Komūnisms kŗļuva reliģija pret reliģiju. Cilvēki un sabiedrība ŗādā iekārtā nebija Dieva cilvēki, bet pret Viņu. Socialistiskos sasniegumus izskaidroja ar uzvaru bez Dieva līdzdalības. Te atklājas komūnisma 'spēks', ko liecina franču priesteris Maurice Zundel grāmatā "Ar Dievu ikdieniŗķā dzīvē". Vai mēs ielaiŗam Dievu savā dzīvē, sabiedrībā un tautā? Noŗēļojami, ka baznīcas (arī kristietības nespēks) parādās viņāi nepretojoties pret varām, neieņemot nostāju, pat piekŗrtot varām, jo tās bieŗi bibeliski pamatotas. Kur ir atrisinājums? Vispirms rodās Dieva noliedzēji daŗādu iemeslu dēļ. Daudzi saredz dzīves jēgu eksistencialisma filozofijā un neierobeŗotā brīvībā. Diemŗēļ, ar ŗādu dzīvoŗšanu arī varoņi kŗļst liktens upuŗi, ieslīgst nenozīmīguumā un apatijā, vai mūŗīgi protestē pret dzīves netaisnību.

Bet ar kādu spēku komūnisms izīra? Vai Dievs vienmēr ir kluss un neredzams? Viņa spoguļiŗ, taču, kŗļuva Jēzus Kristus. Kāda apziņa un ticība cilvēkos pieŗķīŗ drosmi, cerību un mīlestību? Kristietība pievēŗŗ uzmanību dvē-

seles dziedniecībai, cilvēka pašcieņai un vienlīdzībai. Pat Dievs ar Jēzu Kristu ir Viena Persona. Dievs ar Jauno Testamentu un Kristus mācību "nokrit uz ceļiem un mazgā saviem mācekļiem kājas, kļūstot viņu un visu kalps". Te piemērs visiem: vecākiem, skolotājiem, kalpotājiem, kungiem, politiķiem un vadoņiem. Arī Svētais Anastāzija liecināja: "Dievs kļuva cilvēks, lai cilvēks kļūtu Dievs". Tas ir grūts un garš ceļš uz isto atdzimšanu - ticībā, cerībā un mīlestībā, ja cilvēks to mēģina sasniegt bez istā Dieva. □

**Modris Zandbergs,
Sarnijā, Kanadā**

@@@@@@@

KRIEVI KAIMIŅOS

Nenoliedzami ir jāatzīst, ka vienpadsmit Baltijas Jūras valstu (BJV) valdību vadītāju tikšanās Latvijā bija viena no ievērojamākām starptautiskām sanāksmēm, kopš neatkarības atgūšanas Baltijas valstīs. Ar savu klātbūtni sanāksmi pagodināja divu lielāko Eiropas valstu premjerministri, Viktors Černomirdins no Krievijas un Helmut Kols no Vācijas. Svarīgi ir atzīmēt, ka abiem Latvijas apmeklējums bija pirmais, kopš tā ir atguvusi neatkarību. Krievijas premjerministrs V. Černomirdins Maskavā, pirms iekāpšanas lidmašīnā, esot teicis: "Nebraucu uz Latviju, braucu uz Rīgu." V. Černomirdinam ir redzamas grūtības pierast pie fakta, ka Latvija ir neatkarīga valsts un nevis Krievijas guberņa. Nav zināms, ar kādām jūtām Vācijas kanclers H. Kols uzsācis lidojumu uz Latviju, bet preses konferencē, Reiterna namā, ko rikoja H. Kols un kuņģa piedalījās vairāk nekā 300 žurnālisti, kanclers esot teicis: "Ka viens no Hitlera ļaunākajiem kauna darbiem bijis pakts ar Staļinu. Noziedzību pret Baltijas valstīm viņš nevarot nekad aizmirst". Vecajā Rīgas ēkā Kols esot izjutis: "Jā, te ir Eiropa!" Nedrīkstam aizmirst, ka abi premjerministri ir pēcnācēji aizgājušiem, bet ne aizmirstiem ļaunuma režīmiem, kas 1939. g. 23. augustā Maskavā parakstīja abu valstu neuzbrukšanas līgumu un slepeno pielikumu - Molotova-Ribentropa paktu. Līguma slepenajā pielikumā Vācija un PSRS (Krievija) draudzīgi sadalīja Poliju, Somiju, Igauniju, Latviju, Lietuvu un Besarabiju. Vācija, nodrošināta ar neuzbrukšanas līgumu, 1. septembrī iebruka Polijā un Otrās pasaules karš bija sācies. Premjerministrs V. Černomirdins, sarunā ar citiem BJV premjeriem, uzskata Baltijas jūru kā tiltu starp Āziju un Eiropu, bet tāni pašā laikā neslēpj savu nelaipnību - liegdams presei tuvoties ar jautājumiem. Viņa rīkotajā preses konferencē piedalījās nedaudzi, Krievijas vēstniecības izraudzīti reportieri, kuņģiem bija kārtējā reize uzklāusīt Černomirdina sūdzības par pārestībām krievvalodīgajiem Latvijā, bet neatbildot uz jautājumiem par konkrētiem cilvēktiesību pārkāpumiem. "Dienas" galvenā redaktore Sarmīte Elerte, savā laikrakstā, sacīja, ka, acimredzot, Viktors Černomirdins slēpjas no neērtiem jautājumiem, kuņģus atklātā preses konferencē varētu uzdot Latvijas žurnālisti. Savukārt, neizprotāni ir valsts prezidenta Gunta Ulmaņa pārmetumi ministru prezidentam Guntāram Krastam, izsakoties, ka G. Krasts neesot izmantojis izdevību tuvāk uzņemt sakarus ar V. Černomirdinu. Atbildot uz pārmetumiem, G. Krasts domā, ka dialogs ar Maskavu attīstas labvēlīgi un nav nepieciešams padevēģi izlūgties tikšanās ar kaimiņvalsts valdības galvu. Jājautā, vai patiešām prez. G. Ulmanis nezināja, ka Černomirdina neslēptās atturības pamatā ir no Latvijas valdības vēl neparakstītais dabīgās gāzes piegādes līgums ar Gazproma kompāniju? V. Černomirdins bija ilggadīgs Gazproma prezidents, pirms uzņēmās premjerministra amatu, acimredzams, vēl vienmēr viņa intereses ir tuvas Gazproma kompānijai. Vēl neparakstītais

līgums būtu nodrošinājis Gazproma gāzes piegādes, monopoliskās privilēģijas, vismaz uz nākošajiem desmit gadiem. Privilēģijas, kas izslēdz gāzes piegādes konkurenci iespējas, varētu nākotnē apdraudēt valsts ekonomisko stabilitāti.

Atzinīgi par BJV konferences darbību esot izteikušies gandrīz visu valstu premjeri, izņemot Viktoru Černomirdinu, kas šo tikšanos ir izmantojis, lai kārtējo reizi izteiktu bridinājumu Latvijai, kas gan vairāk izklausās pēc draudiem. Viņš teicis, ka netiks rasts progress abu valstu attiecībās, kamēr nebūs atrisināts jautājums par krievvalodīgo iedzīvotāju tiesībām Latvijā: "Krievija nevarēs tajā mierīgi noskatīties. Vai nu mums būs jārikojas ar politiskiem līdzekļiem, starpvalstu vai ekonomiskiem līdzekļiem". Krievijas aģentūrai ITAR-TASS V. Černomirdins ir teicis: "Cilvēkiem, kas 20. gadsimta beigās dzīvo Eiropas vidū, ir nepieņemami, ka viņus pazemo tā, kā tas notiek ar krieviem Latvijā". Diemžēl, no Latvijas puses netika dzirdēts neviens atklāts aizrādījums V. Černomirdinam, ka nelegālo krievvalodīgo atrašanās Latvijā ir nenokārtotās okupācijas sekas rezultāts, kas pārkāpj Ženevas 1949. gada 12. augusta konvencijas lēmumu, kuņģi ir parakstījuši arī Krievija (PSRS). Vai vienkārši būtu bijis jāatgādina, ka labu kaimiņu attiecībās, nelūgtam viesim ir jāatstāj patvarīgi ielietā kaimiņu sēta. Vienīgi valsts prezidents G. Ulmanis, kārtējo reizi ir mēģinājis taisnoties, ka pilsonības likums ir korekts, ar paskaidrojumiem par naturalizācijas gaitu. Kā mēs zinām, prez. G. Ulmanis pats nav atzinis Latvijas okupācijas deklarāciju, t. i., okupāciju un būtu nepareizi sagaidīt, lai viņš to atgādinātu kaimiņu valsts valdības galvai.

Ietekmīgais britu tautsaimniecības žurnāls "The Economist" 7.-14. februāra numurā ir savdabīgi izvērtējis Baltijas valstu prezidentus un atgādinājis, kas Baltijas valstīm jāveic, lai tās iekļūtu Eiropas Savienībā (ES). Tā esot jāveic sakopšana ne tikai sadzīvē, bet, galvenais, arī tirdzniecībā, likumdošanā, politikā un morālē. Žurnāls norāda, ka G. Ulmanis ir pirmskaņa Latvijas diktatora brāļa dēls un tāpat kā Igaunijas prezidents L. Mēri, bijis izsūtījumā Sibīrijā. Žurnāls atrod, ka Igaunija izrāda lepnumu par nacionālo identitāti, Latvija par sevi ir mazāk pārliecināta. "Bijušais birokrāts (G. Ulmanis), kuņģ bez sava slavenā uzvārda būtu neiedomājams kandidāts augstajam amatam. Ulmanis krietni mazāk atgādina filozofijas meistarū kā Mēri". G. Ulmanis ir teicis: "Es gribu, lai mana tauta atrod savu identitāti", bet, jautāts, kāda tā varētu būt, atbild: "Es nezinu". Sajūtot kļūmi, piebilst: "Kopēja Eiropas identitāte un savstarpēja cieņa". Žurnāls atgādina, ka G. Ulmanis vēl vienmēr stāvēt ar vienu kāju pirmskaņa autoritārisma, ar otru - padomju birokrātijā. Lietuvas neskaidrās attiecības ar pagātni izpaudušās 1992. gadā ar Alģīda Brazauskas ievēlēšanu par prezidentu. A. Brazauskis ir bijis komunistiskās partijas vadītājs. Par viņa pēcteci ir ievēlēts ASV lietuvietis Valds Adamkus.

Neaizmirsīsim, ka mums ir 'krievi kaimiņos' un atcerēsimies nesenos Lietuvas piedzīvojumus. 1990. gada 11. martā Lietuvas parlaments nobalsoja, ka izstājas no Padomju Savienības un atjauno savu neatkarību, ko tā zaudēja 1940. gadā. 16. martā toreizējais Padomju Savienības prezidents Gorbačevs dod trīs dienas laiku, lai Lietuva atgriestos Padomju Savienībā. 22. martā padomju bruņotie spēki ar tankiem ierodas Viļņā. 27. martā padomju karavīri okupē valdības ēkas un smagi piekauj lietuviešu dezertierus no padomju armijas. 18. aprīlī Gorbačevs noslēdz eļļas un gāzes piegādi, kā arī pārtrauc rūpniecības izejmateriālu piegādi. Vārbūt lasītājs teiks, ka tas notika ciņas laikā par Lietuvas neatkarības atgūšanu. Pareizi, bet 1994. gadā Krievija uzlika ļoti augstu importa tarifu Igaunijas precēm, kas praktiski pārtrauca tirdzniecību ar Krieviju.

Krievijas ārlietu ministrija savu rīcību attaisnoja ar to, ka Igaunija, kā bijušā Padomju Savienības republika, vēl vienmēr piekoptot diskrimināciju pret etniskajiem krieviem. Liekas, ka diskriminācijas vārds šodien ir kļuvis par Krievijas dienas saucli. Baltijas valstu tirdzniecības procenti ar Krieviju, vēl šodien, jāuzskata par pārāk augstiem, un tie varētu būt bistami stabili nākotnes ekonomijai, piemēram, Latvijai tie ir ap 50%.

Latvijai ir 'krievi kaimiņos' un tādēļ ar Krieviju ir jāuztur labas, bet taisnīgas kaimiņu attiecības. Slēdzot jaunus starpvalstu līgumus ar Krieviju, nepieciešams ir izvērtēt jau agrāk noslēgtos līgumus un to izpildi, lai novērstu jauno līgumu patvaļīgo izpildes iztulkošanu, kā tas varētu notikt ar vēl neparakstīto gāzes piegādes līgumu.

Minēšu, kā piemērus, pāris līgumus ar Krieviju un to izpildi: Miera līgumu ar Krieviju noslēdza 1920. g. 11. augustā. Līgums garantē, ka Krievija uz mūžīgiem laikiem atteicās no pretenzijām uz Latvijas teritoriju, bet, pateicoties Latvijas piekāpībai, pašreizējais robežlīgums ar Krieviju atļauj tai nelikumīgi pievienot daļu no Abrenes apriņķa, apm., 2000 kv. km. Neskatoties uz šī piespiedes piekāpšanos, Krievija atsakās līgumu parakstīt, pirms neesot izbeigta diskriminācija pret krievvalodīgajiem iedzīvotājiem.

Līgums par visu Krievijas bruņoto spēku izvešanu no Latvijas līdz 1994. g. 31. augustam vēl nav izpildīts līdz šai dienai. Vairāki tūkstoši kaņavīru, sevišķi virsnieki, ar vairākkārtīgiem izceļošanas laika pagarinājumiem, vēl vienmēr, nav atstājuši Latviju.

Ekonomijas analītiķis Kristians Karils (Cristian Caryl) "U. S. News & World Report" žurnālā 1998. g. 16. februārī jautā: "Kas noteic Krievijas ārvalstu politiku un reizē atbild - Krievijas bankas, lielās eļļas un gāzes kompānijas" (Who makes Russia's foreign policy any way? - Russian banks, big oil and gas - that's who). Rakstā ievietots ilustratīvs uzņēmums no gāzes kontroltelpas, ar sienas kārti, kas norāda gāzes vadu novietojumus Eiropā. Zem uzņēmuma ir paraksts "Gazproma staipekņi" (Gazprom's Tentacles), ar kuņģiem no Maskavas kontrolē gāzes piegādi Eiropā. Lai pasargātu Eiropu no Krievijas gāzes pilnīga atkarības, bijušais ASV prezidents Ronalds Regens (Ronald Reagan) bija pret Francijas gāzes kompresoru pārdošanu Krievijai. Francija iebildumus neievēroja. Apšveicama ir ideja par Norvēģijas gāzes pievada istenošanu. Tā varētu caur Zviedriju apkalpot Somiju, Igauniju, Latviju, Lietuvu un pat Poliju.

Atļaujtos norādīt uz mūsu austrumu kaimiņu Krieviju, pasaules lielākās valsts, teritoriālo ekspansiju pēdējos 500 gados. 1480. g. Maskavas lielkņaziste aptvēra ap 430,000 kv. km.. Salīdzinājumā ar mūsdienu Zviedriju, tās platība ir 411,407 kv. km., Maskavas lielkņaziste, vēlākā Krievijas Federācija, visstraujāk pieaug nākamajos 150 gados. Krievijas federācija (KFSR) aptver 17,075,000 kv. km, bet PSRS (Padomju Savienība) imperijas apjoms 1956. gadā jau sasniedz 22,400,000 kv. km platību. Kopš 1480. g. Maskavas lielkņaziste paplašinājusies 52 reizes. Slēdzot robežlīgumu ar Krieviju, tā nepieļauj pat domu šķirties no 2000 kv. km. nelikumīgi anektētas Latvijas teritorijas.

PS.: Raksta nosaukums "Krievi kaimiņos" un informācija par Krievijas teritoriālo platību ņemti no Aivara Ruņģa, PBLA 1996. gadā godalgotās grāmatas "Krievi kaimiņos". □

Ādolfs R. Gailītis

@@@@@@@

Raksti Forumam arvien gaidīti! Redakcija šajā nodalā nepiedalās un tajā izteiktās domas ir autoru.

Cik trauslas un nedrošas Kanadas federācijas pastāvēšanas izredzes, ja galu galā 'par' un 'pret' izvēli Kvebekas provincē nosaka politisku vadoņu 'stils', pūļa emociju sakūdišanas spējas?!

1998. g. marta sākumā no posteņa pēkšņi atkāpās stipri nepopulārais Kvebekas Liberāļu partijas līderis Daniels Džonsons (Daniel Johnston). Kā federālisma aizstāvis viņš ir bijis tik svārstīgs, tāda ideju un stājas pelēcība, ka nākošā dienā 'labo ziņu' priekos vērtībā uz augšu gāja kā Toronto birža, tā Kanadas dolārs - pirmā reize, kad viena politiķa demisija nesusi tādu procentus. Steidzīgi sākās jauna līdera meklēšana. Un... pārsteigums: vairākas avižu sarīkotas sondāžas nepārprotami rādīja, ka Kanadas PC (konzervatīvo) partijas līderis Šarē (Jean Sharest), ja pārņāktu uz provinci un pārņemtu liberāļus, nākošā vēlēšanu kampaņā pieveiktu separatistu Parti Quebecois (PQ) un tās vadoni Bušāru (Lucien Bouchard). Presto: provincē tad valdītu federalistu partija, stripots nākamais separatistu referendums, valsts glābta!

Sarežģītos apstākļos uzreiz... 'vienkārša atbilde', vilinošs scenārijs. Šarē virzienā daudzi vērs spiedienu - 'dari pareizo lietu'; 'tas ir tavs vēsturiskais moments'; un... 'nāci kā glābējs'. Līdz šim viņš atbildējis: 'nē, paldies!', Otavā iepircis māju (darījumu paredz noslēgt 1. aprīlī), un visādi izvairās no 'bildinājumiem'. Varbūt viņa galīgais lēmums, šim rindām parādīties, būs zināms.

Bet... kāpēc vienai 'personībai' pie nopietnas izvēles - palikt Kanadā, vai no tās izstāties - plašās Kvebekas aprindās tik liels 'sitienis'? Intervijās sondāžisti norāda: re, Šarē 'par' un 'pret' debatēs no federalistu puses ienestu 'uguni', pārliecību, būtu spēcīgs konkurents Bušāram tieši emociju plāksnē, kur līdz šim separatisti baudījuši un izmantojuši monopolu.

No otras puses tas nozīmē, ka nedarbojas 'skaitliska apskaidrošana', piem., nav liels ipatsvars tam, par cik Kanadas valsts budžets Kvebekas provinci katru gadu pabalsta. Nav līdzējuši draudi - federālās valdības ilgi muļļotais 'B plāns' - sakarā ar Kanadas pases noņemšanu tiem, kas izstājas, provinces robežu pārlīkšanu, utt. Par likumīgu kārtību vienalga: Kvebeka ignorē Kanadas austākās tiesas procesu, kas izlems vai province vispār drīkst pieņemt izstāšanos bez centrālās valdības un citu provinču (t. s., 'partneņu') piekrišanas. Loģikai, šķiet, nav ko dot atbildē uz 'lielo' jautājumu: *ko īsti Kvebeka grib?* Vienādojumos tai vienkārši neierāda vietu. To negrib dzirdēt. Un tāpēc, ka loģiski iebildumi parasti nāk no 'ārpusē', tos sistemātiski izsmej Kvebekas iedomīgā, etnocentriskā prese.

Gribot negribot, eventuēlu 'par' vai 'pret', galvenokārt, izšķirs efektīva *emociju mobilizācija*. Tieši tas, ko Džonsons nav spējis, vai gribējis (Kvebekā federalisti nedrīkst būt 'pārāk' tādi, kamēr separatisti vandās pēc patikas); tas, kur centrālajai valdībai ('svešiniekam') neveikli iejaukties, pat ja valsts Ministru prezidents nāk no Kvebekas; bet arī tas, kur dedzīgs 'federāli pārliecināts' kvebekietis - kā reiz Ministru prezidents Trudo (Pierre Trudeau) citā referenduma kampaņā - var kāpt skatuvē un saukt: nē, Kanada ir arī *mana* zeme, nedomājiet to izjaukt! Tieši tas joms ir Šarē stiprā puse.

Vai Kanadas konstitucionālā 'pārbūve' smagi iestigusī tāpēc, ka pretinieki viens otram runā garām divās pavisam atšķirīgās - ne jau angļu un franču, bet loģikas un emociju - valodās? Tad jau varētu puslīdz saprasties, ņemot palīgā pāris labas vārdnīcas, uzticamus tulkus...

Nav tik vienkārši. 'Angļu' puse nesaprot, ka *visu laiku darbojas divas pavisam atšķirīgas loģikas sistēmas*. Viņi diezgan labi pazīst savu - t. s., 'inkrementālistu'. Tajā

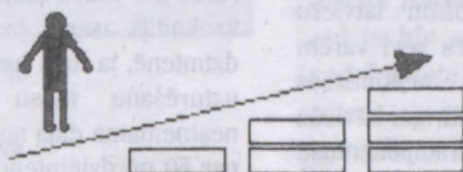

Fig. 1: 'Angļu loģika'. Progress = soli pa solim, uz priekšu

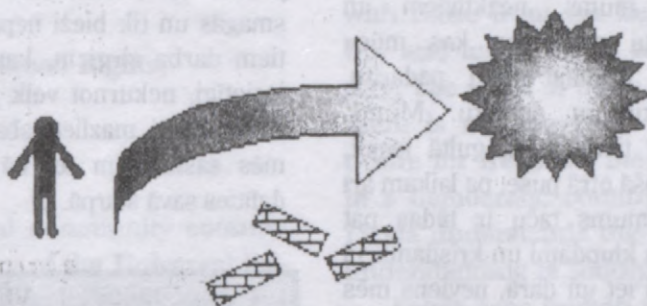

Fig. 2: 'Franču loģika'. Lēcieni pāri problēmām uz 'lielo mērķi'.

'progress' nozīmē: lēnām, uzmanīgi uz priekšu, katru soli rūpīgi sagatavojot, aprēķinot. Veidojumā izmanto 'standartķieģeļus' - pārbaudītas metodes, drošus, izturīgus materiālus, pazīstamus darbiniekus. Tādu pieeju parasti raksturo kā 'pragmatisku', jo svarīgākais ir 'iespējamā' panākšana, nākošais solis, turklāt pielaižot kompromisus. Sistēma necieš izlēcienus, bet mudina: 'deguņu pie plāna'. Operācijām jāturas zināmos 'rāmjos', vai priekšnoteikumu ietvaros. Tālu priekšā - aptuveni saprotams mērķis, vai 'ideāls, bet to (un sabiedrotos) var mainīt, ja līdz šim panāktais un pieredze 'iesaka' kaut ko izdevīgāku. Tādā sistēmā visbiežāk risinājās debātes par atsevišķiem soļiem, detaļām, cenām, taktiku. Valda sataustāma pasākuma 'organizācija', dažādu apjomu speciālisti, kopēji izlemtais.

Bet 'angļi' nepazīst (un daudz neinteresējas par) otru pusi, t. s., 'franču loģiku'. Tai raksturīgais: viens varens 'ticības lēcieni' uz 'lielo mērķi' pāri visiem iebildumiem. Praktiski šķēršļi? Gan tos pārvarēsim! Metodes? Izgudrosim. Principi? Izmantosim derīgos, bet pārējos - no ceļa nost!. Materiāli? Katrs pienesis savu pagali. Svarīgākais: nelokama *ticība*, ka lielais - neapstrīdamais - mērķis ir 'nepieciešams', *vienīgais*. Par kompromisiem nevar būt runa ('puskumos' nav pieņemams, neapmierina). Sabiedrotos velti meklēt (bet aplausi ir pieņemami). Tāda sistēma necieš 'mazticīgos', solītā gala punkta apšaubītājus - 'ienaidniekus' atbaida, 'nodevējus' (it īpaši savas cilts) nomelno... Tā nepacietīgi noraida 'ķēpāšanos ar sīkumiem' (arī: gājieni sekām). Tā momentā nozīmē 'vajadzīgos soļus' un, ja tie ved strupceļā, uzdod jaunus, pat pretējā virzienā - bez sirdsapziņas pārmetumiem. Taktiski pieļaujams viss - jo mērķis ir 'svēts'. Valda viena vienīga vadoņa un viņa apustuļu pasludinājumu gaisotne pārkarstētā evaņģēlisma teltēnē, kur pulcējas paklausīgs 'amen' koris - kamēr tie, kas 'nenāk pulkā' un visa tumsonīgā pasaule ārpusē nav 'svarīga'. 'Citi', re, 'nesaprot, nesapratis', vienmēr liegs ceļu 'centieniem'. Kā piederības apliecība svarīgākā ir centība; spējas, gudrība, starplaika panākumi - jauki, bet ne galvenais. Tātad: 'mēs' (pareizticīgie) un viņi (nejūtīgie)' - stipri emocionālā dalījumā.

Tamlīdzīgas 'šķirošanas' atbalsts vēl manāmas diasporas latviešu sabiedrībā no t. s. 'sakarnieku' laikiem un aktuālāk ievijas istu demokrātu - bijušo 'noteicēju' domstarpībās Latvijā. Uz 'dalītas loģikas' pamatiem patlaban risinājas šejienes debātes izglītības jomā ('bērņus attīstīt', vai

tiem 'mācīt zināšanas'... kāda vienam, tā otram jēdzienam nozīme?). Izdalījumam ilgi bijušas redzamas paraleles atšķirīgās valdību - parlamentārās, republikāniskās, totalitāras diktatūras - sistēmās, dažādu iekārtu tapšanā un norietā. Katrs 'stratēģiskās plānošanas' gājiens - un lieli projekti, piem., ASV astronautu mēness pastaigas - vispirms veic 'tāllēcieni' (ideāla mērķa, 'misijas' nosprašanu) un tad ķeŗas pie 'kā, kur, kad, kas, ar ko' (praktisku soļu aprēķiniem). Tas nav viss. Aizkulisēs kā sīki sirdsapziņas dūrieni vienmēr riņķo kutelīgi 'vai, kāpēc, ko citu, kam, ko pēc tam?' jautājumi un gaida savu - varbūt liktenīgu - momentu izvēles svaros. Un tā joprojām. Loģikas pasaulē bezgala kombinācijas nāk un iet kā laika apstākļi.

Kuriozais ir tas, ka bez 'franču loģikas' nevar notikt revolūcijas, apvērsumi, lielas maiņas - ne vien politikā, bet arī sabiedrībā, veikalos, izglītībā, tehnoloģijā, utt... kamēr 'angļu loģika' nepieciešama katra tāda lēciena nodrošināšanai, nolīdzināšanai, tālāk iekārtošanai. Pretruna? Tikai absolūtiem. Mao sludinātā 'mūžīgā revolūcija' sagādā chaosu; pieticīgs 'soli pa solim' nepanāk izšķirīgu pagriezienu.

Kanadas - un Kvebekas - mūžīgā problēma: atrast 'radošu' vidus ceļu, pārmaiņus izmantot abas loģikas sistēmas tā, ka viena otru papildina.

Tāpēc diezgan skaidrs, ka Šarē pirmais uzdevums - ja viņš to uzņemas - nav 'apskaidrošanas' turpināšana šarmantākā izloksnē ar elegantākiem paņēmieniem, bet līdzvērtīgas *misijas* (vienotas Kanadas 'pārbūves') *pieteikšana* Kvebekā. Ideju ciņā 'lielo' var izkonkurēt tikai cits, tik pat liels, aizraujošs mērķis - nevis otras puses 'nepraktiskuma' aprādīšana. Blakus ilgi stāvošai separatistu teltenei jāuzstāda jaunu, federalistu, emocionāli tik pat pievilcīgu, un gaŗāmgājēju jāaicina iekšā uz pārliecinašanu. Ja to saņāks pietiekami daudz, varēsim tālāk runāt par praktisko. Iespējamo. □

1998. gada martā

Juris Mazutis

**** 1998. g. 26. martā Jean Charest savā vēlēšanu iecirknī, Šerbrukā, Kvebekā, atkāpās no federālās konservatīvo (PC) partijas vadības un pieteica savu kandidatūru Kvebekas liberāļu līdera amatam. Šķiet, pretkandidātu nebūs un tādēļ partijas vadītāja izraudzīšanas kongresā š. g. jūnijā notiks 'kronēšanas' process.**

VILCĒJI UN RATOS SĒDĒTĀJI

Līdzīgi daudzām citām trimdā esošām latviešu organizācijām, kaut gan nedomāju, ka mēs sevi varētu apzīmēt par trimdiniekiem, kas būtu neatbilstošs apzīmējums labi pārtikušai un drizāk vidēji turīgai latviešu sabiedrībai, vienaldzības velniņš ir arī parādījis mūsu vietējā sabiedrībā. Tas, diemžēl, ir labu daļu no mums iemidzinājis vienaldzības miegā, kam latviešu sabiedrība un tās vēl dzīvās vai pusdzīvās organizācijas ir tikai silta pajumte, kur paslēpties lietainās dienās, kad cita labāka nav ko mājās darīt, kā aiziet tur un paskatīties, ko nu atkal viņi tur sagudrojuši, kas mums, neaktīviem un miermīļīgiem cilvēkiem varētu patikt un kas mūsu nevienam ļauna nedzys laba darītāju dzīvi padarītu, teiksim, mazliet interesantāku un dzīvāku. Mums, daudziem vieniniekiem un arī tiem, kam, gultā ieejot, muguras silda vēl šajā saulē esošā otrā puse, pa laikam arī derētu kādas pārmaiņas, jo mums taču ir tādas pat tiesības, kā tiem, kas tur skrien klupdami un krisdami. Ja jau viņiem tas patīk, lai jau viņi iet un dara, neviens mēs neesam spiesti kaut ko darīt, ja paši nevēlamies. Te ir brīva zeme, un brīvību mēs augsti cienam.

Ja mēs šodien būtu tur, kur mēs neesam, paši savā tēvu zemē, viss plauktu un zeltu kā tas bija pirms gadiem 55. Šāda nostāja mūsu latviešu sabiedrībā būtu kaut cik pieņemama, jo arī tur toreiz bija, tā saucamie, "vientuļnieki", kas priecājās par citu darbu un citu sasniegumiem, pašiem vienmēr paliekot aizmugurē, skatītājos. Nevienam nebūs šaubu par to, ka apstākļi ir gaužam citādi un tas, kas grib redzēt un zināt, arī redz un labi zina, ka darītāju pulciņš sarucis tik tālu, ka nedaudz mūsu sabiedrības čaklo, darbīgo un arvien smagāka krusta nesēju saimei, kuņai, tikai tāpēc, ka tā nekad neatsakās, palikusi bistami maza, uzliek arvien lielāku slogu. Lielākai daļai no mums ir pārlicība, kas nākotnē var izrādīties gaužam maldīga, ka tie, kas vēl šodien skrien, dara un nekad nesūdzas par uzlikto darbu, to turpinās arī rīt. Būtu jau labi, ja tā būtu, bet katrai lietai un katra darītāja uzņēmībai un spēkam ir sava robeža, ko pārslogojot, līdzīgi ar ledu aplātām koka zaram, tas lūzt. Zinu, ka mūsu latviešu sabiedrībā ir cilvēki, kas atbildēs: nu viņai vai viņam nepatika un tā tie aizgāja. Bet vai šāda atbilde ir vietā un vai tā ir attaisnojama, nejautājot, kāpēc tie aizgāja? Padomāsim katrs pie sevis klusībā un pajautāsim savai sirdsapziņai, kas tādu vēl atrod un tādai tic. Pajautāsim katrs ev, vai arī es tur neesmu vainojams, vai tiešām es arī nevarēju pielikt savu roku un nedaudz arī no savas, tik bieži nejutīgās un cietās sirds, lai kopīgi ar tiem, kas jau tā tik daudz skrien un dara manas latviešu sabiedrības un manas tautas un Latvijas labā. šis ir jautājums, kam agri vai vēlu katram būs jāatbild. Vai arī es nevarēju nākt tiem talkā? Varēju jau gan, arī laika bija diezgan, bet negribēju. Vai tāda būs mūsu atbilde? Nabadzības apliecības parakstīšana sev pašam?

Nav saprotams, nedz attainojams stāvoklis, ka organizācija ar tuvu pie 300 lielu biedru vai locekļu skaitu, kāda ir mūsu latviešu ev.-lut. Trisvienības draudze, nav spējīga atrast valdes locekļus nākamām valdes vēlēšanām, kas labprātīgi uzņemtos amatus vismaz vienam gadam. Un daudz labāks stāvoklis nav arī Daugavas Vanāgiem, Montrealas latviešu biedrībai, vai kādai citai mūsu sabiedriskai organizācijai. "Lai jau iet tie, kam tas patīk un kas jau tur strādā gadiem ilgi!" Šādu bai līdzīgu atbildi mēs dzirdam katru gadu pirms valžu vēlēšanām. Kāpēc mēs katrs, pienākuma un apziņas aicināti, nedalāmies mūsu sabiedriskos darbos; vai varētu būt, ka lielākai daļai no mums vārds pienākums un apziņa mūsu latviešu valodas

vārdnīcās laika tecējumā izbalējis? Kāda gan nozīme ir runāt par mūsu tautas pastāvēšanu, liet, es gribētu teikt, krokodiļa asaras par mūsu tautas sūro un grūto dzīvi dzimtenē, ja mēs paši nevēlamies tai palīdzēt ar dzīvības uzturēšanu mūsu vietējās organizācijās, kas ir neatņemama daļa no mūsu tautas dzīvības dzimtenē. Pārī par 60 no dzišmtenes saņemtas vēstules liecina, cik gan svarīga un nozīmīga ir tikai vienas - DV saimes palīdzība. Bet tādas par pateicības vēstules saņem arī mūsu latviešu draudzes un citas biedrības, kas sūta saiņus uz dzimteni.

Tāpat kā mēs dalāmies priekos un bēdās, mums jādalās arī sabiedriskā darbā un nav jāmēģina uzbāzt smagās un tik bieži nepateicīgā sabiedriskā darba sakas tiem darba zirgiem, kas mūsu sabiedriskā darba ratus iecietīgi, nekurnot velk jau gadus 10, 20, 30 un pat vēl ilgāk. Tikai mazliet labas gribas un mazliet līdzjūtības, mēs sasniegsim to, kā mums šodien trūkst - apziņu dalīties savā starpā. □

Skrastiņu Indulis

☒☒☒☒ VĒSTULES ☒☒☒☒

RŪPES PAR VALODU

Lasu "Montrealas Ziņotāja" jubilejas izdevumu. Daudzajiem jau saņemtajiem cildinājumiem pievienoju arī savējo - par rūpēm un pūlēm, kas ieguldītas šai darbā.

Bet kas noticis ar latviešu valodu šajā izdevumā?

Ko gan nozīmē no vārda "izstāvēt" divi gramatiski aplamie atvasinājumi "izstāvošs" un "izstāvējošs"? - Ja nu kāds tos tulkojis no angļu valodas "outstanding" (kā piem., outstanding debts), tad tulkojums tikpat burtisks, kā kad mūsu jaunieši dažkārt saka pa jokam: "Mana māte vakar cepa speķa rausus un izskrēja no miltiem!"

Vienā no ziņojumiem MZ lasām: "Esot Rīgā ieteicams..." Jābūt "Kad būsit Rīgā...", jo "esot" ir atstāstāmā izteiksme no "būt". Pareizi būtu stāstīt: "Rīgā tagad esot iespējas atrast labas naktsmājas!" Stāstītājs neapgalvo, ka tādas iespējas ir - bet pieņem, ka varētu būt.

Vairāki rakstītāji arī nezina, ka galotne -iet ir darbības vārda pavēles formā, piem., - Parādīet man, kur varu nopirkt..., bet Jūs parādāt savu valodas neprašānu arī tajā gadījumā, kur sajaukti divi vārdi: atvēlēt un novēlēt. Atvēlēt nozīmē atļaut, bet testamentā ir dažādi novēlējumi. MLB lūdz viņai atvēlēt piemiņas dāvanu, bet jābūt novēlēt. Šaubu gadījumos par pareizo vārdu ieteicu ielūkoties grāmatā: "Turī pa rokai, iemet aci" - daudzskaitli jāsaka - "Turiet pa rokai, iemetiet aci!"

Visu labu vēlēdama,

Vera Streita,
Hamiltonā, Ont.

* **Teicam** paldies valodniecei. Vārdi vietā. Diemžēl, mums trūkst korektora/korektrises, kas šādas valodas likstas uztvertu. Cenšamies valodu MLB Ziņotājā uzturēt iespējami ciešamā līmenī. Tas ne vienmēr izdodas. Daudz galvas sāpju sagādā drukas velniņš. Bieži sarunu valodā iegājušās izteiksmes formas nejutam vai nepamanām rakstos. Darbu veicot, bieži nonākam laika trūkumā. Un tā nu šis likstas nāk un iet. Katrā ziņā, aizrādījumi ir labi un pareizi. Tie, droši vien, attiecīgos līdzīgos gadījumos liks laboties. Cik vien iespējams, lietojam ALA izdoto Latviešu valodas vārdnīcu. Būsim pateicīgi, ja arī nākotnē saņemsim līdzīgas norādes.

Ar šo nemēģinām taisnoties. Likstas nav ieviesušas ar nodomu, bet gan savā veidā radušās pašas no sevis. Tieši pirms pāris dienām vietējā radio raidītājā redaktori cinījās ap valodas formu aplamībām angļu valodā un atklāja, ka tādu netrūkst pat vesteicamākiem valodas pratējiem un meistariem.

-Red.

STATEMENT

by

Dr. Valdis Birkavs

Minister for Foreign Affairs of
the Republic of Latvia

to the

54th Session of the Commission on Human Rights
Geneva, 19 March 1998

Mr. Chairman,
High Commissioner for Human Rights,
Excellencies,,
Distinguished Delegates,
Ladies and Gentlemen,

This year the international community commemorates the fiftieth anniversary of the Universal Declaration of Human Rights as well as the fifth anniversary of the Vienna Conference and Programme of Action. We cannot overestimate the impact of these two documents. The Universal Declaration of Human Rights became the foundation for further legislation in the sphere of human rights. It was a source of legal inspiration for Latvian legislative action as well.

For us, this year, 1998, has particular significance. Ten years ago this month on March 25th a massive gathering took place in Riga paying tribute to the victims of communism. On that date, half a century ago, tens of thousands of Latvian civilians from the elderly and disabled to tiny infants were classified as public enemies and deported to Siberia by the Soviet regime.

Mr. Chairman,

I can recall that night as if it was yesterday. I sat with my family on hastily packed suitcases waiting to be taken away. The next morning we learned that our neighbours were deported.

This unprecedented gathering just ten years ago was testimony that the memory of innocent victims was still vivid. Vivid also was the memory of an independent Latvia. 1988 was the beginning of a grass roots movement which led, within a few years, to an independent Latvia. Our independence was re-established without bloodshed and without violence allowing us to build a democratic state where the protection and promotion of human rights is one of the basic principles.

In the fifty years since the adoption of the Universal Declaration on Human Rights the world has changed drastically. Half a century ago only a handful of states were concerned with the promotion and protection of human rights. In today's world, human rights are universally recognised.

For fifty years in occupied Latvia it was not possible to speak publicly about human rights. Imprisonment or deportation to Siberia were the consequences reserved for anyone who did not seem loyal to the Soviet regime. But even in these harsh and bleak days the spirit of freedom was found in the Latvian people. There were human rights defenders who were not afraid of prison and deportation and who raised their voice to express their opinions. I

would like to quote Latvian human rights defender, Gunars Astra (who was our Nelson Mandela), who said in his statement to the court during his trial, (and I quote) - "I believe that these times will disappear as an evil nightmare. This belief gives me strength to stand here and to breathe. Our people have suffered beyond belief and therefore have the experience and we will survive this dark stage as well" (unquote). This was said quite recently, in 1983. Gunars Astra spent a total of 20 years in prison for his human rights views. His name along with those from the human rights group "Helsinki 86" and many others have become part of our history. The spirit of these freedom fighters proves that there is no power on earth that can strangle the desire for freedom, the aspiration of people to live in a democratic country based on the rule of law. Latvia understands the value of human rights. This understanding is solidly based on our history.

Latvia sees human rights as an essential part of its modern culture based on democratic traditions and rooted in universally recognised values. It was for this reason that in an early stage of our restored democracy a National Program for the Protection and Promotion of Human Rights was adopted and a National Human Rights Office, the cornerstone of this program, was established in 1995. This National Program was developed in close co-operation with the Office of the High Commissioner for Human Rights, United Nations Development Programme and according to the guidelines set by the Vienna Declaration and Programme of Action.

I would like to thank all donors - UNDP, the Office of the High Commissioner for Human Rights and the Bilateral donors to the Latvian project - the Governments of the Netherlands, Sweden and Finland for their contributions.

Co-operation between the Office of the High Commissioner for Human Rights, the United Nations Development Program and bilateral donors in our view represents an excellent example of the way in which the international community should co-ordinate their efforts.

Latvia strongly supports the latest initiatives of the High Commissioner for Human Rights to mainstream the work on national institutions. I have the personal pleasure to inform you that Latvia has now become a donor country with a contribution to the Voluntary Fund for Technical Co-operation. We believe that the idea of developing a network of independent national institutions across the world be beneficial for the effective protection of human rights at the ground level. Therefore, I would like to inform about our intention to contribute to the VFTC on a regular basis.

I would also like to take this opportunity to reemphasize the effective work of the United Nations Development Programme in Latvia. Since 1992, in close co-operation with the Latvian government, UNDP has given valuable contributions in the development and strengthening of democracy. This includes the assistance in reforming the economy, the legal system and social reforms. Nearly 3,000 NGO's are active in Latvia. Revitalisation of our NGO's is partly due to the activities of UNDP

in this field. I would like to mention in particular the Institute of Human Rights established under the auspices of the University of Latvia and an Independent Centre of Human Rights and Ethnic Studies. They carry out research, publish human rights literature, organise conferences on various aspects of human rights. Education of our society in human rights, so that each individual understands his rights and is able to defend them, is our goal.

Particular attention must be devoted to the most vulnerable part of any society: children, elderly, disabled, prisoners. Special attention should be paid to gender equity, minority and refugee related issues.

Last August Latvia hosted a major conference "Women and Men in Dialogue". The fifteen hundred participants from the Baltic and Nordic countries discussed gender issues for several days. The conference was sponsored by the Governments of the Baltic States, the Nordic Council, the international community, non-governmental organisations and private sponsors. The conference was the largest event of its kind in the Baltic States and an important stimulus for the discussion of gender equity in mass media and society as a whole.

Historically the Republic of Latvia gives its utmost attention to national minorities and considers national minorities as an integral part of Latvian society. There has been no occurrence of racial or ethnic violence since the re-establishment of independence. Latvia finances secondary education in eight minority languages and supports more than 20 cultural societies of national minorities. There are various newspapers and magazines published in minority languages. Under the auspices of the State President the Consultative Council of Nationalities was founded. The Council includes representatives from 11 national minorities as well as members of the Saeima (Parliament) Standing Committee on Human Rights.

The Government has established the highest level working group comprised of seven ministers with the aim to work out the strategy of integration. This program shall be ready by June 30 this year.

Yesterday the results of a first part of a wide sociological survey were presented in Riga. Various opinions of different national groups were incorporated. The results of this survey will enable us to better understand the ongoing processes in Latvian society. This survey was made possible by the participation of UNDP. The result will be an important source of information for further elaboration of a nation wide integration program.

A detailed analysis is still to be concluded but with the overview of the available results I can say that the irreversibility of Latvian independence is not yet a reality for many former soviet citizens and their families currently residing in Latvia. It is extremely difficult to solve the integration problem if during the last 50 years a large number of these persons have not learned the Latvian language.

The survey indicates that difficulties in a transitional economy are equally shared by all social groups, not withstanding their ethnic origin. The political situation in the country is stable.

Two days ago my country was seriously accused in practising a "double standard approach towards the protection of human rights".

Mr. Chairman,

This is not true!

Latvia has never had a practice of applying double standards in human rights. Our laws provide equal protection of human rights for all our residents. It has not been possible to deprive Latvian nationality to those who have never possessed it. Furthermore, the acquisition of Latvian nationality has never been conditional upon a person's ethnic origin.

Regarding the statement on students not being able to receive education in their mother tongue - perhaps one should ask thousands of schoolchildren attending classes in their native Russian, Polish, Hebrew, Estonian, Ukrainian and other languages. These schools are state funded.

There is a wide spread anti Latvian campaign which has become a threat to Latvian diplomatic representatives in Russia. Our personnel have been threatened with physical violence. Latvia has received threats of economic sanctions because as they say Latvia is "not loyal enough to Russian interests". This is an unacceptable way to treat a country. I will emphasise that it would cause hardship to our entire population. Whatever the reasons were for the distortion of facts and deliberate falsehoods directed against Latvia, I do not believe that it serves the interests of Russia. I am convinced they do not serve to improve bilateral relations.

One needs an extremely fertile imagination to present a lawful action of policeman to preserve public order as a violation of human rights. If every traffic ticket issued to a member of a minority group throughout the world became a subject of debate at the highest levels true crimes and violations of human rights would lose the attention they deserve.

I was, I am and I always will be ready to discuss every human rights aspect with the Russian Federation.

I would like to quote from this morning's statement by the esteemed Mary Robinson: "In this spirit, I would hope that all those referred to during the work of the Commission will accept comments in a constructive way. I would hope that States that comment on others accept that no State is without human rights problems and, bearing that in mind, avoid unnecessary antagonistic statements and resolutions".

Mr. Chairman,

It is a duty of each state to protect and promote the human rights of each individual - all human rights for all. Latvia as a member of an international society has a vital interest in ensuring the observance of human rights and fundamental freedoms at home and abroad. Therefore it is unacceptable to use human rights as a smoke screen beneath which other interests are hidden.

Latvia is an open society. Our policies are transparent and predictable. For a country the size of Latvia the only way to develop is close co-operation with other countries. We do not hide the problems we inherited from the foreign regime and we are

ar Zvārdi un okupācijas atstātajām sekām. Rudenī skate ceļos uz vairākām Latvijas skolām, kur tai pievienosies skolu pašu projekti par padomju armijas nodarījumiem vai citām okupācijas laika atstātām sekām tuvākajā apkārtnē. Pēc šī ceļojuma beigām skate nonāks Zvārdes pagasta Striķu skolā, kur patlaban veidojas Zvārdes pagasta mūzejs.

Par projekta plāniem stāsta Okupācijas mūzeja Izglītības programmas vadītāja Dagnija Staško: "Gribam ar šo piemēru parādīt postu, ko Latvijā atstājusi padomju armija. Grāmatā *Izpostītā zeme* ir daudz šādu piemēru, bet Zvārdes poligons - viens no atbaidošākajiem. Tāpēc skates centrā būs bumbas apvalks no Zvārdes poligona - lai bērni var to aptaustīt un sākt izprast, kas tur notika. Ar ceļojošo skati gribam arī veidot jaunu modeli Izglītības programmas darbam, nevien vest skolas uz mūzeju, kas patlaban notiek gandrīz diendienā, bet arī - vest mūzeju uz skolām. Un vēl vairāk - gribam arī veicināt lielāku pašdarbību skolās. Aprīļa beigās aicināsim uz mūzeju skolotājus, kas ar saviem skolniekiem gatavi pētīt un dokumentēt okupācijas sekas savā apkārtnē. Ceļojošo skati vedīs uz vietām, kas gatavas blakus mūsu Zvārdes skatei izstādīt savu pētījumu materiālus. Jāpiemin, ka Striķu skolas savāktie materiāli, kā piemērs šim novadpētniecības darbam, jau būs iekļauti mūsu skatē.

Patlaban norit materiālu vākšanas un pētniecības darbs arī mūzejā. Tajā iesaistījies zvārdenieks Pēteris Elferts, ko 1989. g. čeka apcietināja Zvārdes demonstrācijā. Vēsturisko materiālu apkopo un kārtō vēsturnieks Juris Zalāns. Visumā dokumentu par poligona iekārtošanu un likvidēšanu netrūkst. Taču Izglītības programma saviem nolūkiem negrib apmierināties ar sausiem vēsturiskiem faktiem. "Svarīgs ir cilvēcisgais faktors - kas un kā notika ar ļaudīm, ar viņu sētām, ar viņu kultūras vidi laikā, kad Zvārdes it kā nebija, kad kartēs bija tukšs laukums, it kā pazuda nevien apdzīvotas vietas un ceļi, bet pat ezeri. Un lai parādītu, kas notika, mums jāvar parādīt, kā bija. Tāpēc it sevišķi svarīgi atrast fotografijas, liecības, piemiņlietas, kartes, plānus no laika pirms 1950-tajiem gadiem, lai parādītu Zvārdi pirms un pēc kaŗa, kas arī nodarīja lielus postījumus.

Materiālu vākšanā jau iesaistīti tagadējie un bijušie zvārdenieki, no kuŗiem daudzi dzīvo Saldū un apkārtnē. Aprīlī notiks mūzeja ekspedīcijas, kas materiālus pieņems, pēc vajadzības kopēs un pārfotografēs. Uzņems arī liecības videolentē. Iecerēts sagatavot videolenti par Zvārdi, kuŗā izmantos arī jau pieejamos video un filmu materiālus.

Projektā iesaistījušies arī bijušie zvārdenieki trimdā, it sevišķi radniecīgās Kārķļu un Upmaņu dzimtas. Taču mūzejam savīgi apzināt un iegūt arī citu zvārdenieku rīcībā esošos materiālus. Atkal Dagnija Staško: "Zinām, cik tie daudziem mīļi, tāpēc jāpaskaidro, ka labprāt pieņemsim gan oriģinālus, ja īpašnieki gatavi tos nodot mūsu rīcībā, gan arī kōpijas. Mums noder viss, kas saistās ar Zvārdi līdz 1950-to gadu sākumam, bet ir sevišķi no neatkarības laika un pirmajiem okupācijas gadiem, līdz pat kaŗa beigām. Noder fotografijas no ēkām, kādas tās bija, ģimeņu foto, piemiņlietas, pat tādi sikumi kā pārtikas kartiņas no vācu laikiem, avakuācijas pavēles, piemiņlietas no bēgļu gaitām. Tikpat svarīgas ir rakstveida vai lentē ierunātas liecības un atmiņas."

Jāpiemin, ka mūzejs visus tam nodotos materiālus reģistrē un par tiem izsniedz pieņemšanas aktu. Iespējams materiālus nodot mūzejam pastāvīgā lietošanā vai arī uz nosacītu laiku. Svarīgi materiālus identificēt, pievienojot katram dokumentam vai priekšmetam: (1) norādi, vai dokuments ir oriģināls vai kopija, vai priekšmets ir oriģināls

vai atdarinājums; (2) īpašnieka vārdu un adresi; (3) priekšmeta vai dokumenta vēsturi - no kā un kad tas iegūts; (4) ja iespējams, priekšmeta vai dokumenta datumu, vietu un/vai cita veida raksturojumu, kas palīdz noteikt tā vēsturisko izcelšanos un specifiku; (5) fotografijām, cik iespējams, tajā redzamo vietu un priekšmetu aprakstus un cilvēku vārdus, kā arī vietu, datumu vai vismaz aptuvenu uzņemšanas laiku; (6) skaņu vai videolentē ierunātām atmiņām - īsu rakstveida satura aprakstu.

Materiāli sūtāmi vai nododami: *Latvijas 50 gadu okupācijas mūzejs, Strēlnieku laukums 1, Rīgā, LV-1050. Telefoni: + 371-7212715; +371-7211030 (Izglītības programma). E-pasts: omf@latnet.lv.* Lai tos varētu izmantot, Zvārdes skatei materiāli jāsaņem līdz 15. maijam, bet citādi mūzejs vēsturiskus materiālus pieņem katrā laikā. □

Valters Nollendorfs

=====

Valters Nollendorfs

Rīteļu kapsētā
Zvārdes pagastā
1997. gada
Lielajā piektdienā

Kapu akmeņu
krāsmatas
kailajā
laukā.

Kapu kopiņas
iedzītas
krāteru
dzīlēs.

Bet kur
mūsu koki?

Un kur
mūsu kauli?

Kur zemē
palika pēdas?

Visam pāri
pērnajā kūla,
visam pāri
pavasara
vējš

un pirmo
stārķu
spārnu
vēdas.

=====

LNAK 17. PADOMES II SESIJA

LNAK arī turpmāk vadīs Tāivaldis Kronbergs. Sesija par GODA dalībnieku vienbalsīgi apstiprina montrealieti MĀRTIŅU IKVILDU, kas jau 1948. gada 28. februārī ierosināja šādas apvienības dibināšanu un aktīvi piedalījās tās izveidošanā.

Sesija notika 4. un 5. aprīlī, Kanadas latviešu kultūralajā centrā Toronto. Tās atklāšanā piedalījās 31 no 40 vēletajiem padomes locekļiem un 23 no 26 delegētiem. Šie cipari nedaudz mainījās pa visu sesijas laiku.

Apsveikumos vēstnieks Kanadā Dr. G. Andrejevs aizrādīja, ka situācija Latvijā ir nopietna. Tāpēc, ka laiki ir citādi, jālietojot jaunas un citādas metodes. Palīdzot Latvijai, esot jābūt gudriem un jāizvairoties no "Lāčplēša" lomas.

DV CV priekšsēdis V. Plūdons, pieskaroties 16. marta notikumiem Rīgā (leģionāru gājienam uz Brīvības piemiņekli, lai noliktu ziedus Latviešu leģiona dibināšanas die-

nā, kā tas noticis jau citus gadus), jautāja, vai sagaidāms jauns Vācijas un Krievijas pakts un kā pret to cīnīsies LNAK un PBLA.

PBLA valdes priekšnieces V. Paegles vietnieks Andrejs Ozoliņš no Anglijas domāja, ka jāveicot okupācijas seku pārvarēšana Latvijā. Pārmaiņas notiekot lielā ātrumā un uz tām esot tikpat ātri jāreaģē.

Kanadas parlamenta locekle Sarmīte Bulte sveicināja arī Kanadas premjera Ž. Kretjena vārdā un pastāstīja par savu neseno vizīti Baltijas valstīs. Atzīmēja, ka Kanada esot sevišķi ieinteresēta individa drošības tiesību aizstāvēšanā un miera kopšanā.

Visi LNAK padomes locekļi pirms sesijas bija saņēmuši plašu darbības pārskatu brošūru, kurai 249 lpp, no kurām 149 veltītas 17. padomes I sesijas protokolam, ko pieņēma bez grozījumiem. Bez tam tajā bija 43 latviešu draudžu un organizāciju darbības pārskati, kas aizņem 61 lpp, tādējādi dodot labu un vispusīgu ieskatu visā latviešu sabiedriskajā dzīvē Kanadā. Tajā iespiestos valdes un nozaļu ziņojumus (29 lpp.) ar samērā isām piebīdēm papildināja T. Kronbergs, V. Zariņš (Latvijas valdība izdos Balto grāmatu 1999. g. 23. augustā), M. Štauers (ziņoja, ka LNAK mākslas kolekcijas tiešie nosūtīšanas izdevumi varētu būt ap \$ 600.-), E. Miniāte, J. Eichmanis, A. Upešlācis (mudināja kļūt par Nākotnes fonda dalībniekiem), M. Svīlāns (pieņemti visi 8 darbinieki Tulkošanas projektam), J. Mežaks (sakarā ar kases slēgšanu 31. martā, Izglītības un Kultūras fonds vēl nav varējis sagatavot budžeta pārskatu. Turpmāk darbības gads būšot kalendāra gads.).

Brīvības fonda Kanadas lietvedei M. Matisai, kas no sava posteņa atlūgusies veselības dēļ, izteica pateicību par līdz šim paveikto un nesavtīgo darbu.

Revīzijas komisija valdes un kases darbību bija atradusi labā kārtībā. Mazas neskaidrības tai bijušas ar LRDF (Latvian Relief Development Fund) kasi. Par to ziņoja H. Jansons, komisijas priekšsēdis.

Debates pie ziņojumiem bija īsas un tos visus pieņēma ar aklamāciju.

Pieņēma arī dažus kosmētiskus labojumus LNAK statūtos, un kārtības noteikumos to, ka turpmāk pārstāvjus PBLA izraudzis LNAK padome, kā arī, ka atsevišķi padome ievēlēs priekšsēdētāju vietnieku, 3 vice-priekšsēdētājus, sekretāru, kasieri un administratoru, kamēr 3 valdes locekļus ievēlēs vienā balsojumā.

Vēlēšanās par LNAK valdes priekšsēdi ar 29 balsīm ievēlēja Tāivaldīo Kronbergu, kamēr pretkandidāts Viesturs Zariņš saņēma 25 balsis. V. Zariņu ievēlēja par priekšnieka vietnieku ar 33, E. Miniāte saņēma 19 balsis.

Par vice-priekšsēdi politikā ievēlēja Jāni Eichmani, finansēs - Albertu Upešlāci, abus ar aklamāciju, Kultūrā, izglītībā un sabiedrībā - Gunti Suksi, pēc tam, kad 2 nesekmīgos balsojumos, kandidējot arī M. Štauveram, abi bija saņēmuši 26 balsis, piešķirot posteni tādēļ, ka viņa kandidatūru uzstādīja T. Kronbergs; par sekretāri - Kornēliju Zariņu, par kasieri - Valdi Vāgneru un par administratoru - Guntu Krūmiņu, visus ar aklamāciju; valdē vēl ievēlēja Miķeli Svīlanu (33 b.), Pēteri Braunu (32 b.) un Elmu Miniāti (28 b.), kandidātos - M. Štauers (15 b.). Balsojot par pārstāvjiem PBLA no 7 kandidātiem ievēlēja V. Zariņu (26 b.) un J. Eichmani (21 b.). Revīzijas komisijā - H. Jansonu, J. Bāru un Gunti Liepiņu, visus ar aklamāciju; mandātu komisijā - E. Broderu, U. Zommeru un V. Turķi, visus ar aklamāciju. Visumā vēlēšanas šoreiz ritēja raiti. Jaunā kārtība rāda, ka valdes priekšsēdētā uzstādītiem kandidātiem ievēlēšana šoreiz bija garantēta.

Interesanta bija Imigrācijas ministrijas apsūdzētā Pēterī Vitola nelegālās ieceļošanas lieta, kurās apskatīšanu dienas kārtībā ierosināja Guntis Liepiņš. Viņš plaši apska-

tāja šis tiesas procesu, kurš apsūdzētajam izmaksās milzu līdzekļus - virs \$ 160.000.-. Elma Miniāte atjaunojusi līdzekļu vākšanu Patiesības fondā, bet maz ticams, ka ar tiem varēs segt minēto summu. Pat attaisnošanas gadījumā tā sedzama P. Vitolam. Tādēļ nav pārsteigums, ka Montrealā apsūdzētais lietuvietis no tiesas procesa atteicies. Šādas apsūdzības var piemēlēt vēl citus brīvprātīgos leģionārus. Atbildot uz jautājumu, G. Liepiņš atzīmēja, ka P. Vitols nav viņa radnieks un ka tiesas procesā piedalījies tikai lai palīdzētu sevišķās grūtībās nonākušam latvietim. Par P. Vitola prāvas rezultātiem viņš nespekulēja. Tie varētu būt labvēlīgi, bet arī nē. Padomes locekļiem nu ir pavisam plašs ieskats šajā lietā. Par to G. Liepiņam pienākas pateicība.

Vispusīgu Latvijas politiskā stāvokļa iztirzājumu deva Latvijas vēstnieks Otavā Dr. Georgs Andrejevs. Viņš mudināja jaunos latviešus kandidēt Kanadas parlamentā, jo tikai tur mēs varesot patiesi aizstāvēt Latvijas intereses. Viņš arī pieminēja "miksto spēku", kurā mērķis esot sasniegt panākumus politikā ar miermīlību. Atzina, ka saiknēm ar Latviju esot jābūt abpusīgām. Klātesošie viņa lekciju uzņēma ar ilgiem aplausiem.

Rezolūciju komitejai, kurā par priekšsēdi darbojās J. Mežaks, bet locekļiem - I. Viksna un I. Purva, šoreiz pārāk daudz darba nebija, jo bija jāapstrādā 1 deklarācija, vairākas rezolūcijas un ieteikumi, pavisam kopā 7. Vienu rezolūciju, kas paredzēja īpašas darba grupas veidošanu, kas līdzīgi Vizontāla centram nodarbotos ar vainīgo meklēšanu pret latviešu tautu un valsti īpašā "Patiesības nomoda centrā", ko bija iesniegusi I. Viksna, nepieņēma, jo domas te ļoti dalījās. Tas saņēma dalītu atbalstu - 14 par un 14 pret balsis. Deklarācija aicināja Latvijas pilsoņus ārzemēs nodot savas balsis par nacionālā bloka politiskām partijām. Viena no rezolūcijām prasīja 7. Saeimas vēlēšanu centru izveidošanu vairākos Toronto centros un pārējās latviešu apmetņu vietās. Jāpiezīmē, ka šoreiz balsot varēs tikai tie pilsoņi, kas ir iegādājušies **Latvijas pases**. Tādēļ tās būtu izņemamas nekavējoties, jo vēstniecībai pēdējā brīdī varētu būt tāds pieprasījumu skaits, ka visus tā nevarētu izpildīt. Pieņēma arī rezolūcijas par Web lappuses izveidošanu LNAK un par V. Zariņu un citu izstrādāto dokumenta "LNAK 1998-2000 Iespējas" tālāku izstrādāšanu, aicinot valdi uzsākt tā īstenošanu nekavējoties. V. Zariņš ierosināja īpašas pārstāvniecības izveidošanu Otavā. To pieņēma ar 33 balsīm. Šis plašais pasākums nākotnē, pēc izveidošanas, varētu prasīt lielus līdzekļus. Līdzīgu ieteikumu cita padome jau reiz apstiprināja agrāk, bet to valdei neizdevās īstenot tieši līdzekļu trūkuma dēļ. Ieteikumu veidot vēl vienu īpašu fondu, kas palīdzētu devējiem iegūt nodokļu kvītis, noraidīja, iesakot atvēlējumus dot caur Izglītības un kultūras fondu.

Ar maziem grozījumiem apstiprināja budžetu, ko ienākumos un izdevumos sabalansēja \$ 63.000.- apmēros. Iepriekšēja gada \$ 64.000.- budžets bija īstenojies šādi: ienākumi - \$ 49.535.-, izdevumi - \$ 49.010.-, dodot \$ 525.- atlikumu.

Pārrunas par LNAK turpmāko darbību nebija sevišķi plašas, pa druskai pieskaņoties sadarbībai ar Latviju, PBLA ietvaros, Kanadas apjomā, Kanadas imigrācijas likuma # 137 maiņai, bet plašāk Kanadas apjomā, kur ievēribu izpelnījās "LNAK 1998-2000 Iespējas" dokuments (Skatiet rezolūcijas un ieteikumus! -red.).

Sesiju vadīja A. Budrevics ar palīgiem prāv. Ž. Kristbergu un V. Plūdonu, protokolēja J. Briedis.

Sesijas laikā notika arī LNAK Kultūras nozares un Latviešu centra Toronto Mākslas komitejas kopīgi rīkotā gleznu skate, kurā piedalījās Eriks Bebris (vecākās paaudzes pārstāvis), Gita Kārklīņa, Valda Oestreichere un

Rick Pokuls (vidējās paaudzes pārstāvji). Tās atklāšana isas uzrunas teica I. Viksne no centra mākslas komitejas, LNAK valdes priekšsēža vietnieks V. Zariņš. Kultūras nozares vad. M. Štauers iepazīstināja ar klātesošiem māksliniekiem - E. Bebrī, G. Kārklīņu un R. Pokuli, formāli arī pasludinot skati par atklātu. Šīs skates nu jau kļuvušas par gadskārtēju tradīciju, kas iepriecinājusi mākslas cienītājus. Rīkotāji pasākuši nākamās skates organizēšanu. Šoreiz skatē bija redzami pavisam kopā 39 darbi.

Sestdien, 4. aprīlī, pēc pusdienām notika LNAK izglītības un kultūras fonda gadskārtējā sanāksme, kurā piedalījās tā 29 dalībnieki, kas visi nāk no LNAK padomes vidus; tā apstiprināja iepriekšējās sanāksmes protokolu, uzklaušija fonda vadītāja J. Mežaka ziņojumu un ievēlēja jauno valdi. Tā sekojošā pirmajā sēdē sadalīja amatus: priekšnieks - Jānis Mežaks, 1. vice-priekšsēde - Inta Purva, 2. vice-priekšsēdis - Mārtiņš Štauers, kasieris - Aleksandrs Budrevics, sekretāre - Kornēlija Zariņa, locekļi - Juris Steprāns, locekļi - Alberts Upeslācis, Ingrida Viksna un Valdis Vāgners; kandidāts Dr. G. Šūbiņš.

Svētdien, 5. aprīlī, pēc pusdienām, notika Latvian Relief Development Fund (LRDF) gadskārtējā sanāksme, kurā no 29 biedriem piedalījās 22. Fondā sastāv arī dažādas palīdzības organizācijas kā partneres. Pieņēma iepriekšējās sanāksmes protokolu un valdes priekšsēža Dr. V. Gulēna ziņojumu. Izveidoja revīzijas komisiju, kurā ievēlēja Dr. G. Šūbiņu, Pēteri Braunu un V. Gulēnu; visus ar aklamāciju. Dr. V. Gulēns turpmākās darbības ietvaros ieteica sarīkot palīdzības semināru, kurā kā lektori piedalītos dažādi speciālisti un dažādo palīdzības organizāciju pārstāvji. Sanāksme šo ieteikumu pieņēma un nodeva jaunajai valdei īstenošanai. Sekoja valdes vēlēšanas. Amatam vairs nekandidēja V. Gulēns. Ar aklamāciju ievēlēja jauno valdi, kas tūdaļ arī konstruējās šādi: Priekšsēdis - J. Lūsis, vice-priekšsēdis M. Štauers, sekretārs Dr. P. Čakuls, kasieris I. Balodis, biedrzinis R. Klaiše, projektu vad. J. Steprāns, locekļi - Kornēlija Zariņa, Inga Zariņa.

Sestdien, 4. aprīlī, vakara stundās notika atvēršanās no Dr. G. Andrejeva, kas pārceļas par Latvijas vēstnieku Eiropas Savienībā, Strasburgā, Francijā, aprīļa beigās. Sīrnīgajās vakara stundās, kuŗas vadīja LNAK padomes prezidija priekšnieks Aleksandrs Budrevics ar uzrunām piedalījās valdes priekšnieka vietnieks V. Zariņš, M. Štauers (montrealiešu vārdā), P. Brauns (otaviešu), G. Liepiņš, Dr. G. Šūbiņš (kičineriešu), V. Vāgners (centra) un citi. Visiem vakara dalībniekiem un sveicīnu un laba vēlētajiem pateicās vēstnieks un viņa kundze Anita. Abiem Kanadā pavadītie nepilnie 3 gadi izrādījušies patīkami un pieredzes bagāti. Viņi aicināja ciemos "mājās" Eiropā. □

M. Štauers

NOTIKUMI MONTREALĀ

LATVIEŠU SKOLA LEĢIONA DIENAS ATCERĒ

Ja kādreiz mums, vecākai paaudzei, domas dalījās par mūsu jaunās un pašas jaunākās paaudzes spējām un tās nacionālo stāju, tad patīkamu pārsteigumu mēs piedzīvojam DV Montrealas nodaļas šā gada 14. martā rīkotajā Latviešu leģiona atceres sarīkojumā, kas notika latviešu centrā. Tikai žēl, ka maz mūsu vecākās apaudzes pārstāvju bija aculiecinieki šai labi Montrealas latviešu skolas skolotāju un skolnieku sagatavotai programmai, tās teicamam izpildījumam. Dažam labam vecākās paaudzes pārstāvim, dzīves rūditam vīram, acis iemirdzējās pa prieka asarai, redzot ceļu, pa kuŗu iet mūsu jaunā un arī pati jaunākā paaudze. Tiem, kas piedalījās šajā atceres sarīkojumā, palika pārliecība, ka mums, sirmām galvām, aizejot

no šīs saules, nebūs tukšums, jo aug jauna paaudze, kas, laīkam pienākot, stāsies mūsu vietā. To jau šodien pierādīja latviešu skolas skolotāji un viņu vadītā jaunākā paaudze, kas kā dārgu pērli sargā sapni par Latviju un latviešu tautu, piederību tai.

Atceres sarīkojumu ievadīja māc. Rasma Caune ar šai dienai veltītu piemiņas brīdi un dziesmu "Bez krāšņiem vaināgiem un ziediem". Sekoja Imanta Steprāna iedērigais referāts, ieskaņots trijām paaudzēm - visjaunākai, vidējai un vecākai. Viņš iesāka ar plkv. O. Kalpaka laīka atceri, Latvijas atbrīvošanu, pārejot uz Latviešu leģionu un tā ciņām un latviešu kaŗavīru dažādos laīkmetos. Steprāns norādīja, ka kaŗš mūsu laīkos nesākas ar liēlgabala šāvīnu un ka tas arī nebeīdzas ar miera brīdi, atceroties arch. T. Grīnberga vārdus, ka īenaidnieki grīb mūs īznicināt, draugi grīb mūs asimilēt, bet mēs grībam palīkt latvieši. Sekoja tautas hīmna un lūgšana "Dievs, svēti Latviju!" un aploksnēs pasnīegšana Montrealas latviešu skolas pārzīnei Inārai Palīepai.

Sekoja jauno programmas īzpildītāju dzīesma "Es kaŗā aizīedams", skolotāju un skolnieku kopīgas deklamācījas un lasījumi, nobēīdzot ar skaīsto dzīesmu "Augšā kalnā gāju" ģītārista Jāņa Mateus pavādījumā. Programmas īzpildījumā piedalījās skolnieki Dāvids Porīetis-Bedard, Maija Gaīle, Liene Dreīfelde, Toms Dreīfelds, Aīja Šarboņo, Jānis Šarboņo, Ināra Klaiše, Kaīva Mateus, Evīta Ozolīņa, Jānis Vītols, Inga Vītola, bet no skolotājiem un programmas sagatavotājiem Zīnta Mateus, Ināra Palīepa, Roberts Klaiše, Anīta Lase, Kristīne Ortmane, Anīta Porīete-Bedard, Ilze Baumgarte un Liene Gaīle. Kā skolotāji, tā arī jaunie programmas īzpildītāji bīja tērpušies skaīstos tautas tērpos, kas šīm atceres sarīkojumam pīedeīva īzteīkti latvīsku un nacionālu īezīmi. Par skaīsto programmu, tās īzpildītājiem sīrsnīgi pāteīcās jaunāis DV Montrealas nodaļas valdes pīekšsēdis Eīzens Revelīņš, aīcinot visus šīs pēcpusdīenas vīesus pīe vanadžu un pavāra Lāīmona Bīsenīeka sagatavotā cīenasta - sautētām desīņām ar raušīem un saldām maīzēm, pašu vanadžu ceptām.

Vēlreiz pāteīcība jaunājiem mākslīniekiem un viņu skolotājiem par šo skaīsto devumu veco kaŗavīru jauno dīenu kauju atceres pīemiņas dīenā, "kad mēs jaunī bījām". □

Skrastīņu Indulīis

+++++

PENSIONĀRSAVĀ GADA SAPULCĒ

Gada sapulcē, kas notīka š. g. 19. martā, latvīešu centra sarīkojumu zālē, Lašīnā. To atklāja apvīenības valdes pr/dis V. Paēgle ar dzejoli un lūgšanu, aizvīetojot māc. R. Caunī, aīzlūdžot par slīmajiem un otrajā saulē aizvadītajiem saīmes locekļiem.

No 3 sapulces vadītāja postenīm uzstādītiem kandidātiem šķīetami skaļākos aplausus īeguīva V. Paēgle, kuŗš arī pārņēma vadību. Par sekretāru īevēlēja esošo apvīenības rakstvedī Albertu Bērziņu, bet par balsu skaitītājiem Augustu Pušpuru un Jānī Verneru. A. Bērziņa nolāsīto iepīekšējās sapulces pīerakstī dalībnieki pīepēma uzrakstītā veīdā. Apvīenībā pātreīz skaitās 128 bīedri, no kuŗiem 75 īr dāmas, bet 53 kungī, kas pēdējiem dod vēl labas īespējas atrast sev otru pusī, kam, vīenīem esot, dzīve kļuvūsī gaŗlaīcīga un auksta, īerāpjoīties gultās bez muguras sīldītājas. Sīku pārskatu par apvīenības darbību aizvadītā gadā snīedza V. Pegle, norādōt, ka miruši 3, saīmē uzņēmtī arī 3, bet uz dzīvī cītur pārcēlušies 2. Apvīenībā īr 8 mūža bīedri, kas sasnīeguši 90 mūža gadus. Noturētas 4 valdes sēdes un 17 saīmes saīeti, kopā ar 1198 dalībniekiem. Vairākus saīmes locekļus slīmības un ātrī skrejošie gadi līedz sanāksmes regulāri apmeklēt. Līelākāis sarīko-

jums ir saimes gada svētki, ko kuplina Montrealas jauktais koris "Atbalss", diriģentu A. Gūtmaņa un A. Vitola vadībā. Pāris sarīkojumi izkārtoti kopā ar DV Montrealas nodaļu. Tērvetes izbraukumā piedalījušās 29 personas. Pagājušā gadā divu saietu izdevumus sedza 2 apaļo gadu jubilāri. Tos ar vīna un cepumu atnešanu atbalsta ik mēnesī dzimušie jubilāri. Tas saietiem piedod zināmu kopības izjūtu. Aizvadītajā gadā saietos izkārtotas video filmu izrādes nav ieguvušas cerēto atsaucību. Pastāv jautājums, vai vispār ir kāda jēga tās turpināt. Saimes vadība veltījusi uzmanību Teteles pamatskolai Latvijā ar materiālu atbalstu, un saņēmusi no tās sirsniņas pateicības vēstules. Pateicību par atbalstu pensionāru saimei, saietu izkārtojumu un publicēšanu valdes priekšsēdis izteica M. Štauveram, I. Skrastiņam, Ilgai Strautiņai, G. Strautiņam, E. Skujiņam, J. Ezerosim un J. Birzem.

Par pensionāru saimes kases stāvokli ziņoja kasieris K. Čaks, norādot, ka aizvadītā gadā ieņemts \$ 8704.80, bet izdots \$ 7540.22; 1997. gada pārpalikums \$ 1164.58. Apvienības kapitāls uz 1998. g. 1. janvāri ir \$ 13480.10. Budžets 1998. g. sastādīts uz \$ 9200.- Par revīzijas komisijas pārbaudi ziņoja Alb. Caune, norādot, ka viss atrasts labākā kārtībā ar teicamu grāmatvedību. Valde latviešu centram atvēlējusī ziedojumu \$ 1250.- gadā. Uzņemti jauni biedri - Kitija Vitiņa, Emils Gailis un Laimons Bisenieks.

Dažādos jautājumos M. Štauers ierosināja rīkot mūsu valsts svētku 80 gadu atceres gadījumā mākslas darbu izstādi ar vietējo latviešu mākslinieku darbiem. S. Zariņa ieteica dzimšanas jubilāru puķu vietā saziņoto naudu izlietot palīdzības sūtījumiem uz Latviju. Sapulce šo ierosinājumu izkārtot nodeva valdei.

Sapulcei beidzoties, pensionāru saimes locekļi mielojās pie saimnieču un pavāra Laimona Bisenieka ceptiem cāļiem un saldām maizītēm. Saieta noslēguma daļā V. Paegle lasīja dažādas anekdotes, kas labi izsmidzināja dalībniekus. □

Skrastiņu Indulis

+ + + + +

DZIMTENES VĒSTULES DV MONTREALAS NODAĻAI

No DV Montrealas nod. ap 100 sabiedrisko saiņu saņēmējiem, kam ar "Latvieši Kanādā-latviešiem Latvijā" starpniecību nosūtīti saiņi uz dzimteni, saņemtas vairāk kā 50 pateicības vēstules. Dažām skolām un bērnu namiem sūtījām 2 vai pat 3 saiņus, tādēļ gaidām vēstules arī vēl no citiem. Šīs vēstules liecina par saņēmēju prieku, ko Ziemsvētku vecītis ienesis viņu tumšajās, zemgriestu istabīņās. Runājot ar Viļa Plūdona "Atraitnes dēla" vārdiem: "Sāpes no griestiem tur lija, pilns stāvēja asaru trauks, reizēm man mīļākais bija, trūkums - vistuvākais draugs". Viņu sirdis palika ticība, ka kāds, tālu no dzimtās zemes domā arī par viņiem, mūsu māsām un brāļiem tēvu zemē. Vēstulēs izpaužas prieks, bijība pret mums, svešiem tālajā zemē. Tas atkārtojās vēl un vēl. Cauri šim priekam pavid arī sāpju asara. Liekas, tāpēc ka pēc visa pārdzīvotā 50 verdzības gados, jaunuma, meliem un netaisnības, ir, kā par brīnumu, sastopami arī labi un izpalīdzīgi, grūtību un ciešanu sapratēji cilvēki. Te manas domas apstājas pie mūsu saimes kādreizējā labo darbu veicēja Viestura Hūna vārdiem pēc viņa apciemojumiem Ziemsvētku laikā: "Zini, kad tu esi visu nobeidzis, apciemojis un iepriecinājis, tad tev pašam paliek tāda laba un silta sajūta, ka tu esi kaut ko labu izdarījis." Es ticu, ka tāda pat sajūta šodien mājā dzimtenes saiņu saiņotāju un nosūtītāju sirdīs. "Kamēr mēs vēl spējam un varam kaut ko darīt, mēs nedrīkstam apstāties," tie bija nelielā Jēkaba Mežinska vārdi, un nebija reizes, kad Jēkabs kādreiz būtu iztrūcis saiņu sūtījumu dienās.

Šoreiz saisinātā veidā uzrakstīšu izvilkumu no kādas 5 bērnu ģimenes no Daugavpils apkārtnes: "Vispirms atvainojos, ka neuzrakstīju vēstuli Jums tūlīt pēc paciņas un zāļu saņemšanas, jo biju slima un nespēju pat kustēties. Zāļites mums daudz palīdz. Dzeņam abi ar vīru (abiem ir kuņģa jēlums), un tikko pārtraucam, tad sāk kuņģi stipri miegt. Kādu vakaru ar mani notika nelabs gadījums. Atbrauca ātrā palīdzība un aizveda uz slimnīcu, kur grozīja, meklēja, kas man vainas, bet nekā nevarēja atrast. Naktī saķēra milzīgas sāpes un mani aizrāva uz operācijas galdu. Tālāk es vairs nekā neatceros, jo biju jau zem narkozes. Pamodos tikai pēc nedēļas reanimācijas nodaļā jau ar samaņu. Paldies Dievam, ka Viņš neļāva man pamest bērnus, bāreņiņus. Bija šausmīgi grūti, rēna tecēja, sirds švaka, sitās ar pārlēcieniem. Turēja ilgi slimnīcā. Maksāt nebija ar ko. Tad vīrs pārdeva teliti, kuņu mēr gribējām turēt par govī. Tā šogad mums ar govīm neveicas. Slimnīca aprēķināja maksāt Ls 110. Naudas pietrūka, vajadzēja atdot piena kapeiciņas un bērnu naidiņu. Izgriezta apendicītu un kaut kas nesanāca labi. Rēna tecēja visu laiku. Gribēja griezt otru reizi, bet es neļāvu. Jūtos pagaidām vāji. Visi siena un rudens darbi ir uz vīra un bērnu rokām. Arī es palīdzēju, cik varēju, kaut gan dikti sāpēja, tā, ka nezin kur likties.

Bērnus vajaga apģērbt ar ziemas drēbēm un apaviem. Nevar nekādīgi. Nezinu, kāpēc tādas bēdas mūs šogad ķēra. Neilgi pēc operācijas kritu un salauzu kāju. Ļoti grūti bija visu panest, kā bērni, tā arī vīrs bez manis sitas. Tagad noņēma gipsu un varu lēnām staigāt. Arī sirds nav laba, iet ar pārlēcieniem. Tas viss no grūtas slodzes. Liels Jums paldies par Jūsu gādību. Uz redzēšanos, ar cieņu - māte Ingrida, tēvs Roberts un bērni Ainārs, Raimonds, Ilmārs, Ganita un Daiga."

Visi 5 bērni, pateicoties, pastāstīja, ko katrs dara. Patīkot iet skolā un visi mākot slaukt govīs, ravēt, palīdzēt mātei virtuves darbos un ejot līdzī visos lauku darbos. Viņu vecumi no 5-12 gadiem. Ticēsim, ka vismaz tur izaugs jaunā Latvijas paaudze, kas nebaidīsies darba, nebaidīsies grūtību, cīnoties par gaišāku Latvijas rītdienu. □

Skrastiņu Indulis

+ + + + +

MANAI MAZMEITIŅAI

Šoreiz rakstu savas dzīves visdārgākās un svarīgākās atmiņas manai mīļai mazmeitiņai par piemiņu.

Atvērās jaunas pasaules durvis, un ienāca manā un Pēterļa dzīvē jauna dvēselīte - mūsu pašu dzīvās asinis - Adrianna Māra McGrath, dzimusi 1975. gada 6. jūlijā. Kad viņas tēvs Tom McGrath ar asarām acis no viņām aizgāja, mēs domājām, ka mūsu bērnu dzīve ir sabrukusi. Visi raudājām, bet prātu nepazaudējām un Tomu, Adriannas tēvu, nenosodījām, bet lūdzām Dievu par visiem, jo nevienam nav tiesības otru sodīt. Tikai tas var otru sodīt, kurš pats ir taisnīgs, svēts, kāds ir tikai Dievs.

Kad Toms no viņām aizgāja, es atstāju darbu, atstājām Roxboro māju tukšu, pārgājām dzīvot viņu mājā Wilson ielā uz nēnoteiktu laiku un pieņemām audzināt 2 gadi veco, mīļo mazmeitiņu. Atceros, ka bija oktobris, rudens mēnesis. Dievs un Dievmāte mums visur stāvēja klāt un turēja pār mums savas rokas.

Tika ievesti visādi noteikumi: nomazgāties, saņemmet matiņus, katru vakaru laikā paēst vakariņas, pielūgt Dieviņu, lai eņģēliši sargā, pārmet krustiņu. Vecmamma lūgšana skanēja tā: atnes, pelīte, miedziņu mazajai Māritei caur ceplīti, caur krāsnīti, caur māmiņas pagalvīti. Pamosties ar rīta saulīti, katru dienu turpināt un picminēt vecmāmiņu.

Šodien savas dzīves novakarē nevaru beigt priecāties par to, ka mēs ar Pēteri izaudzīnājām dzīvu pieminēkli - skaistu, gudru latvieti. Šis ir mūsu lepnums un mūsu mīlestības upuris, kas paliks mūžīgi nemirstīgs par piemiņu mūsu mīļai mazmeitiņai.

Ar labu nakti! - Lai eņģeļi Tevi vienmēr sargā! Klausī savu mammīti, un audzini savus bērnus, kad tie tev būs, kā mēs tevi izaudzinajam.

Ar bučiņu,

Tava vecmāmiņa.

DZIĻĀ PATEICĪBĀ

Manas mīlestības atvadu vārdi

Mani dārgie un mīļie bērni - Veneranda un Adrianna, kur jūs savu rociņu liksiat pie katra mana papīriņa un manām mantiņām, visur mana roka būs ar jums klāt ar mīlestības pateicības bučiņu par visu manu slimības laiku. Adrianna jau no paša sākuma, kamēr atrada manu vainu, mani uz slimnīcu un uz mājām vadāja mani visu nakti, un Veneranda, raudādama, gaidīja viņu mājās. Viņa pati uz operāciju brauca ar savas rokas labo plecu. Tā viņas abas visu pārcieta ar ārstu palīdzību ar mani līdz. Dārgie bērni, es neko citu nespēju jums vairs palīdzēt, kā tikai lūgt Dieviņu un Dievmāti, lai Viņa ņem jūs uz savām palīdzības rokām, lai jūs dzīvotu priecīgi un laimīgi līdz mūža galam.

Tādus pašus pateicības vārdus atstāju saviem draugiem, kas par mani lūdza Dieviņu, apmeklēja mani un rūpējās par mani, kā manas pašas bērni. Vienmēr būšu ar jums kopā, mīļie bērni un draugi. □

Anna Kreipāns

Mūžībā aizgājis mūsu mīļais tēvs un opa

KĀRLIS DREIJERIS

Dzimis 1913. gada 27. februārī, Au-
meisteru pagastā, Latvijā

Miris 1998. gada 26. martā, Montrealā

Tur, kur mājo debess klusa,
Tur, kur dvēselēm ir dusa,
Tur mēs atkal tiksimies...

Viņu mīļā piemiņā paturēs
meitas Velta un Inta,
mazmeitas Larisa un Kristīna
znots Andris,
radi Montrealā, ASV un Latvijā

PATEICĪBA

Sirsniņi pateicamies visiem, kas piedalījās mūsu
mīļā tēva

KĀRĻA DREIJERA

izvadīšanā pēdējā gaitā šī gada 30. martā.

Pateicamies māc. Rasmai Caunei par skaista-
jiem atvadu vārdiem un eņģelniekam Andrejam Vīto-
lam par mūziku. Sirsnīgs paldies par ziediem Ev-
lut. Trīsvienības draudzei, kā arī visiem, kas mums
sniedza atbalstu gan mutiski, gan ar rakstiskiem
līdzjūtības apliecinājumiem.

Paldies par ziedojumiem, kas nodoti Ev.-lut.
Trīsvienības draudzei, sirds un triekas fondam mū-
su tēva piemiņai. Mīļš paldies visiem, kas mums
palīdzēja ar bērnu mielasta sagatavošanu.

Sirsniņā un pateicībā,

Inta Dreijeris un
Velta Gūtmanis ar ģimeni

Laiņi lūdzam visus saīņu sūtītājus noteikti pie-
teikties pie Ērikas Vītiņas, tel. 482-2694, Spīdolas
Zariņas, tel. 483-0703 vai Hedijas Ozoliņas, tel.
426-0998, uzdotot saīņu skaitu pavasara sūtīju-
mam, kas notiks 22. aprīlī, no plkst. 11-17, un 23.
aprīlī, no plkst. 14-19. Pēdējais termiņš 16. aprīlis.

DV Montrealas nod. valde

50 GADU ATCERE

Visi latvieši, kas 1948. gadā ieceļoja Kanadā, svin
50 gadu jubileju. Pulcēsimies visi ar savām ģimenēm un
draugiem

ši gada 16. maijā, plkst. 18:00,

Kanada latviešu centrā,

4 Credit Union Drive,

Toronto, Ontario

Pilnas vakariņas,

Atmiņu stāsti,

Deju mūzika un pārsteigumi.

Ieejas maksa: \$ 32.00 no personas.

Pieteikšanās pie Velgas Jansones, 44 Ellis Park Road
Toronto, Ontario, M6S 2V3, tel. 416-767-1388.

MONTREALAS LATVIEŠU KREDĪTSABIEDRĪBA

PIEDĀVĀ Jums sekojošus piedāvājumus:

NOGULDĪJUMI:

Tekošā kontā zem \$ 2,000	2.75% gadā
no \$ 2,000 - \$ 4,999	3.25% gadā
virš \$ 5,000	4,00% gadā

AIZDEVUMI:

Hipetekas uz 1. g., vajējas	6.50% gadā
Hipotekas uz 1 g., slēgtas	6.00% gadā
Hipotekas uz 2 g., slēgtas	6.00% gadā
Automobiļu iegādei	6.00% gadā

PERSONĀLIE AIZDEVUMI

ar noteiktu termiņu un atmaksas
veidu 8.50% gadā

Salīdziniet šīs zemās aizdevumu likmes!

IEVĒRĪBAI:

Kredītsabiedrības pilnsapulce notiks 1998. g. 3.
maijā, plkst. 15:30, Latviešu centrā, 3955 Provosta
ielā, Lašīnā.

Darba kārtība:

1997. gada pilnsapulces protokola pieņemšana.
- Valdes ziņojumi.
- Bilances un finaču pārskats.
- Aizdevumu komisijas ziņojums.
- Revīzijas komisijas ziņojums.
- Vēlēšanas.
- Dažādi jautājumi un ierosinājumi.
- Pārrunas un atspirdzinājumi.

BIROJS atvērts:

katru otrdienu, no plkst. 17:00 līdz 20:00;
katru pensionāru saietu ceturtdienu, no plkst. 11:00
līdz 13:00.

BIROJA tālrunis - 514-634-4082

PIEZĪME: kredītsabiedrība patur tiesības mainīt
likmes katrā laikā.

Steidzamos gadījumos zvaniem A. Caunem,
tel. 484-0272!

KREDĪTSABIEDRĪBAS VALDE

MONTREALAS LATVIEŠU SABIEDRISKĀ CENTRA PILNSAPULCE

notiks šī gada 26. aprīlī, plkst. 15:00,
Centrā, 3955 Provost ielā, Lašīnā.

Dienas kārtība: iepriekšējā MLB Ziņotāja numu-
rā ievietotajā pilnsapulces paziņojumā.

Centra valde

MONTREALAS LATVIEŠU PENSIONĀRU APVIENĪBAS

25 GADU PASTĀVĒŠANAS

ATCERES SVĒTKI

Svētdien, 19. aprīlī, plkst. 15:00,
Latviešu centrā, 3955 Provosta ielā, Lašīnā.

Programmā:

Atklāšana - V. Paegle,
Svētbrīdis - māc. Rasma Caune,
Apvienības 25 gadi - Eižens Reveliņš,
Lasījumi - Jūlijs Metums un Gunārs Vērenieks.
Montrealas jauktais koris "Atbalss" - dziesmas - diriģenti Andris Gūtmanis un Andrejs Vitols.

SILTAS PUSDIENAS

Piedalīšanās maksa: \$ 12.- no personas.

Visi laipni aicināti!

Rīkotāji

AICINĀJUMS

Pieprasījumi STIPENDIJĀM no Montrealas latviešu organizāciju padomes STIPENDIJU FONDA iesniedzami rakstiski līdz 1998. gada 1. maijam padomes priekšsēdim Andrejam Vitolam, 105 56th Avenue, Lachine, QC, H8T 3B8

Padomes dalībnieces - draudzes un organizācijas - laipni lūgtas iemaksāt savus ziedojumus padomes STIPENDIJU FONDAM un savas \$ 25.- dalības maksas padomei - arī līdz š. g. 1. maijam - padomes kasieriem V. Paeglem, 58 - 8th Avenue, Terrasse Vaudreuil, QC J7V 3M4

Līdzekļus Stipendiju fondam var ziedot arī privātas personas un saimnieciski uzņēmumi.

Padome cer uz Jūsu atsaucību un saka iepriekšēju paldies!

MONTREALAS LATVIEŠU ORGANIZĀCIJU PADOME

MONTREALAS BALTIEŠU PASTMARKU KLUBA

gadskārtējā

IZSTĀDE - BALT-EX IX

sestdien, 9. maijā, no plkst. 11:00 - 20:00,

svētdien, 10. maijā, no plkst. 09:00 - 18:00,

Sv. Jāņa igauņu baznīcas zālē, 4345 Marcil avenijā
(Metro Villa Maria un # 103 autobuss)

IEEJA: b r i v a

Kūkas, cepumi, kafija, tēja.

Apmeklējiet kuplā skaitā. Ja vēlaties, variet atnest savus pastmarku un naudas krājumus un ar tiem iepazīstināt citus krājējus - filatēlistus un numistiņus. Būs iespēja tos papildināt un arī pārdot.

Interesenti varēs iegādāties dažādas pastmarkas un monētas savām kolekcijām.

Apmeklēt aicina

Rīcības komiteja

Gadskārtējā Leikšora pastmarku kluba (Lakeshore Stamp Club, Inc.) PASTMARKU IZSTĀDĒ ar savu klāstu - "LATVIJA, ZĪMOGI 1910-1945" šogad pirmo reizi piedalījās Mārtiņš Štaubers, kluba vadības aicināts. Tiesneši, kas izstādītās kolekcijas vērtēja Kanadas līmenī, piešķir viņam 1. vietu ārzemju kolekciju mērogā un SIDRABA medaļu markotēlijas klasē, kurā šāda balva izstādē piešķirta pirmo reizi. □

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA

NAUDAS PĀRSŪTĪJUMI UZ LATVIJU

Latviešu Kreditsabiedrība Toronto caurmērā pārsūta \$200,000 katru mēnesi pa visu Latviju

Likmes:

\$100-499 \$8.00 ASV/\$10.00 CAN; \$500-9,999 \$16.00 ASV/20.00 CAN; \$10,000 un vairāk \$40.00 ASV/50.00 CAN

Informācija - lūdzu zvaniet (416) 922-2551
jeb rakstiet Latvian Credit Union
491 College St. Toronto, ON. Canada M4G 1A5
Kreditsabiedrības birojs slēgts pirmdienās

Dienvidos no **Liepājas** 300 m no jūras piedāvājam istabas vai dzīvokli jaunā mājā ar visām ērtībām sākot ar 98. g. 16. jūliju.

Cena par diennakti

\$20 no personas, ieskaitot brokastis.

Pēc pirmās nedēļas 10% atlaide.

Istabas var rezervēt, iemaksājot iepriekš US\$ par pirmo no 5 vai mazāk dienām, vai 20% no kopējās summas, ja paliek ilgāk.

Pārējā summa jāsamaksā Ls, kad ierodas.

Vēlams privāta automašīna, bet

saimnieks var viesus sagaidīt

Liepājas autoostā vai stacijā.

Zvaniet Reiņiem ASV 925/283-5596

e-pasts: inarar19@idt.net

MONTREALAS LATVIEŠU SKOLAS

1997./8. mācības gada

NOSLĒGUMS

1998. gada 9. maijā, plkst. 10:00,

Montrealas latviešu sabiedriskā centrā,
3955 Provosta ielā, Lašīnā.

* Noslēguma akts

* Skolēnu priekšnesumi

* Lūdzam ņemt līdzi groziņus

Apmeklēt aicina

Montrealas latviešu skola

VALDĪBAS KRIZE LATVIJĀ

Demokrātiskā partija Saimnieks (DPS) 8. aprīlī paziņojusi savu izstāšanos no valdības koalīcijas un atsaukusi savus ministrus tajā. Ziedonis Čevers izteicis gatavību veidot nākamo valdību, kamēr premjers Guntars Krasts nedomā demisionēt un cer darbu turpināt mazākuma valdībā. Līdz šim atbalstu šādam viedoklim nav devusi neviena valdības frakcija. Valsts prezidents Guntis Ulmanis pieļāvis iespēju ierosināt Saeimas atlaišanu un uzskata, ka DPS rīkojusies glēvi, un solījis jautājumu kārtot Lielā dienā brīvdienās, lai novērstu krīzi, jo valdība, nedz Saeima vairs neesot stabila. Politiskie mākoņi atkal sabiezē pār Latviju. Un par to gādā latvieši paši. Cik žēl!

MONTREALAS LATVIEŠU BIEDRĪBA

riko

sestdien, 2. maijā, plkst. 17:00,
Latviešu centra sarīkojuma zālē,
3955 Provosta ielā, Lašīnā

MLB 50 GADU PASTĀVĒŠANAS
GADA SVĒTKUS.

Programmā:

Svētbrīdis - māc. Rasma Caune

Svētku akts,

Koncerts - Pēteris Freimanis, bass,

Svētku mielasts.

IEEJA: \$ 15.- no personas

VAKARIŅAS - siltais mielasts - jārezervē līdz 30. aprīlim pie Anitas Porietes-Bedard, tel. 697-6624, Roberta Klaišes, tel. 422-0562, vai M. Štauvera, tel. 457-9832. Rezervācijas obligātas, lai varam nodrošināt maltīti itin visiem ieinteresētiem svētku dalībniekiem.

Laipni ielūdzam ikvienu šajos MLB un Montrealas latviešu svētkos, kušos atzīmēsīm mūsu sabiedrības sākumus, augšanu un veidošanos 2 paaudžu laikā šajā Kanadas lielpilsētā. It sevišķi gaidīsim visus šo gašo darba gadu aktīvos lieciniekus, agrākos biedrus, goda biedrus, darba darītājus un dažādo vietējo un attālāko organizāciju vadītājus vai pārstāvjus.

Svinēsīm Montrealas latviešu biedrības pastāvēšanu jo kuplā saimē!

Sirsnīgi ielūdz

MLB valde

AICINĀJUMS

Atzīmējot Montrealas Latviešu Biedrības 50 gadu pastāvēšanu, aicinām biedrības biedrus, biedrības darba atbalstītājus, agrāko dienu lieciniekus un ikvienu, kas to vēlētos, ziedot savu piemiņas dāvanu Montrealas latviešu pirmajai sabiedriskai vienībai, kas šie izveidojusies pēc II pasaule kara - MLB.

Ar šo MLB Ziņotāja numuru ieejam tā izdošanas 50. gada gājumā. Tā kā dažādu apstākļu dēļ mums bija jāatceļ gadskārtējais APRĪĻA JOKS sarīkojums, lūdzam Jūs arī ziedot artavu izdevuma izdošanas vajadzībām, ko Jūs būtu darijuši šajā pasākumā. Sagatavojot šo numuru saplīsa drukājamās mašīnas iespiedrullis, kuša iegāde izmaksāja ap \$ 1.200.- un prasīja laiku, kādēļ vēl arvien nespējām iedzīt laiku, ko pazaudējām sakarā ar slave-no ledus vētru janvāra sākumā.

Visi ziedojumi adresējami MLB kasierai Anitai Porietei-Bedard, 113 Highgate Ave, Pointe Claire, QC, Canada H9R 2X5 (Lūdzu nesajauciet ar MLB Ziņotāja redakcijas adresi!). Čeki rakstāmi uz Montreal Latvian Society vārda.

Jau iepriekšējs paldies par Jūsu atsaucību!

Pie reizes atgādinām, ka tuvojas 1997./8. darbības gada noslēgums (30. aprīlī). Kasierai ir jānokārto visi izstāvošie rēķini un jāsāk sagatavot gada pārskats. Tādēļ vairāk kā svarīgi, lai nākamajās nedēļās viņa saņemtu visus izstāvošos maksājumus, kā par piedalīšanos kopējā svētku sveicienā 1997. g. decembrī, MLB biedru maksas (\$ 15.- gadā), LNAK dalībnieku maksas un MLB Ziņotāja abonementa samaksu.

GADA SAPULCE

notiks

ceturtdien, 14. maijā, plkst. 19:30, Latviešu centrā,
3955 Provosta ielā, Lašīnā.

DARBA SEKA:

1. Sapulces amata personu vēlēšana.
2. Darba sekas pieņemšana.
3. Iepriekšējās gada sapulces protokola nolasišana un pieņemšana.
4. Ziņojumi par 1997./8. darbības gadu:
 - a) priekšnieka,
 - b) kasieres un MLB Ziņotāja administrātores,
 - c) sarīkojumu daļas,
 - d) bibliotēkas,
 - e) revīzijas komisijas,
 - f) pārrunas un visu ziņojumu pieņemšana.
5. Priekšnieka, valdes un revīzijas komisijas vēlēšanas
6. MLB turpmākā darbība - ierosinājumi un pārrunas.
7. MLB 1998./9. darbības gada maksājumu noteikšana.
8. Budžets 1998./9. darbības gadam.
9. Dažādi jautājumi.

Sapulcē balstiesības būs tiem MLB biedriem, kas līdz sapulces dienai būs nokārtojuši savas biedru maksas par 1997./8. darb. g. Visi MLB biedri, goda biedri, MLB darbinieki un MLB darba atbalstītāji un citi interesenti laipni lūgti sapulcē piedalīties.

Personas, kas vēlētos uzņemt kādu MLB pārvaldes amata posteni, lūgta pieteikties pi MLB priekšnieka M. Štauvera, tel. 457-9832 un piedalīties sapulcē. Kandidātiem ir jābūt pilntiesīgiem MLB biedriem. Jauni darbinieki un biedri biedrībā arvien ļoti gaidīti. Tāpat ieteikumi turpmākajam darbam un palīdzīgas rokas MLB pasākumu īstenošanā. Iespēju tiešām netrūkst.

Montrealas Latviešu biedrība savā darbā turpina latviešu biedrību tradīcijas. Ceram, ka Jūs nāksit mums līdz!

Pēc sapulces draudzīgas pārrunas pie tases tējas vai kafijas un cepumiem.

Piezīme: Citi paziņojumi MLB biedriem netiek piesūtīti, jo MLB Ziņotājs ir oficiāls MLB izdevums. Darba sekas kopijas būs pieejamas arī sapulcē.

Uz redzēšanos šajā svarīgajā darba sīetā un pārrunu vakarā! Kuplā skaitā sapulci apmeklēt un tajā aktīvi piedalīties aicina

MLB valde

KRIEVU LĀCIS RĀDA ZOBUS UN KOŽ

Krievijas prezidents Jeļcins pieprasījis īpašus ekonomiskus draudus kā sodu Latvijai par diskrimināciju pret bij. Padomju Savienības icpludinātiem krieviem. Boriss Ņemsovs, ministru prezidenta vietas izpildītājs, paziņojis, ka Krievija jau ierobežojusi eļļas transportu caur Ventspilī. Viss tas notiek laikā, kad pašas Latvijas valdība atrodas krīzes stāvoklī (sk. iep. lpp.). Saecīmai un valdībai šobrīd vajadzīgs kas cits - vienots protests Apvienotās Nācijās, Drošības padomē un Eiropas Savienībā, nevis nevajadzīgi strīdi pašu mājās. Šis krievu lāča gājiens tikai no jauna apliecina to, ka visi pēdējā laika notikumi Latvijā ir bijuši Maskavas inscinēti, lai pasaules acīs novērstu no Krievijas iekšējām problēmām. Tādēļ jāuzbrūk mazajai Latvijai. Ārlietu mintrs V. Birkavs izteicies, ka arī Latvijai būtu pienācis laiks vērst ekonomisko skatu uz citu pusi, nevis Krieviju. Nejaucā spēle turpinājas. Krievu lācis sāk kost. Vai prātīsim no šiem kodieniem izvairīties un sevi pasargāt? Tas ir lielas jautājums. Rietumu žurnālisti ir ieskatos, ka šī Jeļcīna rīcība ir apzināta, kaut gan viņš sakot, ka tās neesot sankcijas. Un nav šaubu, ka šāda valoda izsauks krievu nacionālistu simpātijas Maskavā. □

Biežāk lietoto Sv. Jāņa igauņu baznīca, kur notiek dievkalpojumi, 4345 Marcil ielā. Ev.-lut. Trisvienības draudzes nams - 3438 Rosedale Avenue, tālrunis 489-3224 telpu adreses: Montrealas latviešu sabiedriskais centrs - 3955 Provost ielā, Lašinā, tālrunis 634-4082

- 12. aprīlī, plkst. 07:00, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latv. ev.-lut. Trisvienības draudzes Lieldienu rīta dievkalpojums ar dievgaldu. plkst. 08:15, turpat, Lieldienu brokastis. Dalībnieki lūgti ņemt līdz groziņus.
18. aprīlī, plkst. 09:00, St. John's luterāņu baznīcā, Jeanne Mance/Prince Arthur ielu stūrī, LELBA Kanadas apgabala dāmu konference.
18. aprīlī, plkst. 18:30, St. John's luterāņu baznīcā, Jeanne Mance un Prince Arthur ielu stūrī, LELBA Kanadas apgabala dāmu konferences un latv. ev.-lut. Trisvienības draudzes apvienotais dievkalpojums ar dievgaldu. Sprediķo māc. Ilze Kuplēna-Ewart.
19. aprīlī, plkst. 10:30, Notre Dame bazilikas Jēzus Sv. Sirds kapličā, 426 Sulpice ielā, Montrealas latviešu katoļu draudzes kārtējais dievkalpojums.
19. aprīlī, plkst. 15:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības gada svētki (Skatiet paziņojumu 25. lpp.).
22. aprīlī, plkst. 11:00-17:00, Latviešu centrā, DV Montrealas nod. palīdzības saiņu uz Latviju pieņemšana.
23. aprīlī, plkst. 14:00-19:00, Latviešu centrā, DV Montrealas nod. palīdzības saiņu uz Latviju pieņemšana.

- 2. maijā, plkst. 17:00, Latviešu centrā, Montrealas Latviešu biedrības 50 gadu pastāvēšanas svētki. Būs ipašs svētku akts un programma. Piedalās dziedonis Pēteris Freimanis, bass. Mielasts. Skatiet paziņojumu 26. lpp.!
3. maijā, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latv. ev.-lut. Trisvienības draudzes kārtējais dievkalpojums. Tam sekos draudzes ārkārtas sapulce satversmes apstiprināšanai.
3. maijā, plkst. 15:30, Latviešu centrā, Montrealas latviešu kredītsabiedrības pilnsapulce.
6. maijā, plkst. 16:30, Latviešu centrā, A/S "Bebri" kārtējā sanāksme.
7. maijā, plkst. 11:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības video filmas izrāde. plkst. 13:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības un DV Montrealas nodaļas Mātes dienas un Kurzemes cietokšņa atcere.
9. maijā, plkst. 11:00-20:00, Sv. Jāņa igauņu baznīcas sarīkojumu zālē, Montrealas baltiešu pastmarku kluba gadskārtējā Balt-ex IX pastmarku izstāde.
10. maijā, plkst. 09:00-18:00, Sv. Jāņa igauņu baznīcas sarīkojumu zālē, Montrealas baltiešu pastmarku kluba gadskārtējā Balt-ex IX pastmarku izstāde.
10. maijā, plkst. 10:30, Notre Dame bazilikas Jēzus Sv. Sirds kapličā, 426 Sulpice ielā, Montrealas latviešu katoļu draudzes kārtējais dievkalpojums.
14. maijā, plkst. 19:30, Latviešu centrā, Montrealas Latviešu Biedrības gada sapulce. Sk. paziņojumu 26. lpp.!
21. maijā, plkst. 13:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības video filmas izrāde. plkst. 13:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības kārtējā sanāksme.

MLB Z 1998 IV 950 e

Vēršam Jūsu uzmanību uz faktu, ka nevaram garantēt absolūtu SABIEDRISKĀS DZĪVES LAIKRĀŽA pareizību. Neskaidrību gadījumos aicinām sazināties ar pasākumu organizētājiem. Pavaicājiet!

Šo MLB Ziņotāja numuru izdalām lasītājiem uz rokas no 9.-12. aprīlim. Pārējos eksemplārus nododam Kanadas pastā 13. aprīlī. Red.

MLB ZIŅOTĀJA redakcijai tagad ir savs FAKSA numurs - 514-457-3496. Piesakiet savas ziņas pa to!
MLB ZIŅOTĀJA administratorei un MLB kasierai A. Porietei-Bedard, 113 Highgate Ave., Pointe Claire, Que, Canada H9R 2X5, ☎514-697-6624

Table with 2 columns: Description of services and payments, and Amount. Includes items like 'Ar šo nosūtu MLB Ziņotāja abonementa samaksu par...', 'Gaisa pasta piemaksu (ASV \$ 6.-, citos kontinentos \$ 20.-)', 'Ziedoju tehnisko izdevumu segšanai', 'Ziedoju spiestuves uzlabošanai, mašīnu remontiem', 'Dāvinu MLB Ziņotāju', 'LNAK dalības maksu (maksājot caur MLB \$ 10.-; pensionāriem \$ 5.00)', 'MLB biedru maksu par 1997./8. darbības gadu (\$ 15.-)', 'Ziedoјumu Montrealas latviešu biedrībai 50 gadu jubilejā', 'Ziedoјums Kopējam svētku sveicienam', 'Čeki rakstāmi uz Montreal Latvian Society vārda'.

**Goliger's
Travel**
SINCE 1955

Kravis Travel Services Ltd.

- Ceļojumi uz Latviju
vīzas, lidojumi,
auto īre un viesnīcas
- Jūsu ciemiņiem no Latvijas
kārtotam lidojumus
- Ekskursijas pa Latviju
sadarbībā ar Latvia Tours

Jūsu pārstāvis Jānis Kravis
(416) 924-6328

Cumberland Court,
99 Yorkville Ave.
Toronto, Ont. M5R 3K5
Fax (416) 924-5954

 LATVIA TOURS
Kanādas un Amērikas pārstāvji

1-800-268-7442

COLLINS CLARKE
MACGILLIVRAY
WHITE

Funeral Directors

- 5610 Sherbrooke St. W.,
Montreal — Business Office
514 - 483-1870

FLOWERS
by

Laryanna

Tagad Rīgā!

**Hotel
MĀRA**

Kalnciema ielā 186, Rīga, Latvija LV-1046

Telefons: 011 371 7901316

Fakss: 011 371 7901315

- * 24 modernas istabas
- * Restorāns un bārs
- * Konferenču telpas
- * Lidostas busiņš

Rezervācijas Kanādā:

613/521-7100 (telefons, vai fakss)

epasts: mara@mailbox.riga.lv

tīmeklī:

www.bestwestern.com/thisco/bw/91301/91301_b.html

Aina Paegle mums aizrāda, ka iepriekšējā numurā (3./588.) zem iespiestās MLB 5 gadu pastāvēšanas jubilejas fotogrāfijas esot nepareizs personas apzīmējums: tajā pirmajā rindā esot redzama Zelma Range, nevis Špilberga kundze. Paldies! Tādas likstas notiek. Arvien pamānām arī tīri tipogrāfiskas kļūdas. Tā nu ar mums spēlējās drukas velniņš. Red.

Lūdzam lasītājus nokārtot izstāvējošās abonementu maksas!

MLB ZIŅOTĀJS / ISSN 0227-2433

FAKSA NUMURS 514-457-3496

IZDEVĒJA: Montrealas Latviešu Biedrība, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfe, Quebec, Canada H9X 2R2, ☎ 514-457-9832

REDAKTORS: Mārtiņš Štaubers, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfe, Quebec, Canada H9X 2R2, ☎ 514-457-9832

ADMINISTRĀTORE: Anita Poriēte-Bedard, 113 Highgate Avenue, Pointe Claire, Quebec, Canada H9R 2X5

EKSPEDĪCIJA: Velta Ozols. DARBINIEKI: Elmārs Bārdiņš, Jānis Birze, Konstantīns Čaks, Imants Freibergs, Valdis Ozols, Aina Paegle, Voldemārs Paegle, Anna Skujiņa, Kārlis Timermanis, Vilma Ulmane un daudzi citi.

MLB ZIŅOTĀJA ABONEMENTA MAKSA: \$ 35.00 gadā, MLB biedriem, pensionāriem un kaŗa invalīdiem - \$ 30.00 gadā, gaisa pasta piemaksa uz ASV - \$ 6.00, uz citiem kontinentiem \$ 20.00 gadā; atsevišķas burtņicas maksa - pret \$ 3.00 ziedojumu. PAZIŅOJUMU LAPPUŠU SLEJU MAKSAS: mazākais paziņojums \$ 20.00, 1/4 lpp. - \$ 30.00, 1/3 lpp. - \$ 35.00, 1/2 lpp. - \$ 40.00 pilna lpp. - \$ 65.00; paziņojumu sagatavošanas izdevumi - \$ 20.00; Čeki rakstāmi uz MONTREAL LATVIAN SOCIETY vārda.

MLB ZIŅOTĀJS iznāk ik mēneša sākumā. Vasaras mēnešos vai neparedzētos gadījumos iespējams dubultnumurs. Materiāli tekošajam numuram iesūtāmi vai nododami redakcijā līdz ik mēneša 15. datumam. Par izdevumā publicēto rakstu saturu atbild to autori. Redakcija var rakstus isināt. Raksti un vispārējās ziņas nepauz ne MLB valdes, nedz redakcijas, nedz tās darbinieku iesakus iztirzātos jautājumos. Rakstu autoriem jāuzdod vārds un uzvārds, pilna adrese, telefona numurs un jāparakstās. Redakcija iesūtītos materiālus neuzglabā un nesūta atpakaļ. Anonimus rakstus neievēro.

MONTREAL LATVIAN SOCIETY

APRIL 1998 AVRIL

MONTHLY BULLETIN MLB ZIŅOTĀJS

ASSOCIATION LETTONE DE MONTREAL

BULLETIN MENSUEL MLB ZIŅOTĀJS

Envoyé par la Association Lettone de Montréal; Sent by Montreal Latvian Society, 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfé, Qué., Canada H9X 2R2, ☎ 514-457-9832